

SADRŽAJ

BISKUPOVO USKRSNO PISMO.....	26
DOKUMENTI.....	28
Poruka Svetog Oca Franje za korizmu 2018.:	
»Razmahat će se bezakonje i ohladnjeti ljubav mnogih« (Mt 24, 12)	28
Poruka pape Franje za 52. Svjetski dan sredstava društvene komunikacije:	
»Istina će vas osloboditi« (Iv 8, 32). <i>Fake news i novinarstvo mira</i>	30
Poruka Svetog Oca Franje za 33. Svjetski dan mladih:	
»Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga« (Lk 1, 30)	34
Pismo Kongregacije za nauk vjere biskupima Katoličke Crkve o nekim aspektima	
kršćanskoga spasenja: <i>Placuit Deo</i>	39
Priopćenje s XX. zajedničkog zasjedanja HBK i BKBIH (Sarajevo, 14. ožujka 2018.)	45
ODREDBE BISKUPSKOG ORDINARIJATA.....	47
Veliki ili sveti tjedan 2018.....	47
Nedjelja Dobrog pastira – Dan molitve za duhovna zvanja (22. travnja 2018.).....	48
Mjesec svibanj.....	48
IZ POVJERENSTAVA.....	49
➤ Povjerenstvo za pastoral obitelji:	
Treći Nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji.....	49
Hod za život.....	49
➤ Katehetski ured: Hodočašće djece Krčke biskupije na grob biskupa Mahnića 2018.	50
DIJECEZANSKA KRONIKA I OBAVIJESTI.....	51
Kronika krčkog biskupa	51
➤ Svećenici: Promjene u svećeničkim službama	51
➤ Izvještaji.....	52
Vlč. Vedran Kirinčić postao upravitelj američke župe	
(Astoria, New York, 4. veljače 2018.)	52
Caritas Biskupije Krk u pohodu Caritasu Vrhbosanske nadbiskupije	
(Sarajevo, 3. i 4. veljače 2018.)	52
Održan susret redovnika i redovnica Krčke biskupije (Krk, 10. veljače 2018.)	53
Ostvaren projekt »Budi svoj« katoličkog vjeronauka Srednje škole u Krku	
(Krk, 3. ožujka 2018.)	54
Biskupijska završnica Vjeronaučne olimpijade (Krk, 9. ožujka 2018.).....	55
Korizmeni susret redovnica (Porat, 14. ožujka 2018.).....	56
Preduskrsni plenarni svećenički sastanak (Krk, 21. ožujka 2018.).....	57
Hodočašće djece na grob sl. Božjega biskupa Mahnića i predstavljanje slikovnice	
<i>Div s Jadrana</i> (Krk, 24. ožujka 2018.).....	58
IN MEMORIAM: Vlč. Bogumil Dabo (1934.- 2018.)	60

BISKUPOVO USKRSNO PISMO

Draga braćo i sestre, vjernici Krčke biskupije!

Nakon četrdesetodnevnog korizmenog hoda, evo nas i do najsvetijeg trenutka za nas vjernike – Kristove učenike. Uskrsu se može pristupiti s puno stajališta i promatrati ga s mnoštva gledišta. Uskrs je jedan, ali do njega vodi toliko puteva koliko je i ljudskih egzistencija pa tako taj jedan Uskrs na koncu zadobije neizmjerljivo mnoštvo oblika, stanja, shvaćanja i doživljaja.

Strah me je uopće pomisliti, a kamoli pitati, što kršćani podrazumijevaju pod Uskrsom? Pitaju li se ikad kako bi uskrsnuće trebalo izgledati? Što bi se to sa mnom trebalo dogoditi? Je li uistinu sav moj život usmjeren prema uskrsnuću? Kad se to uskrsnuće događa? Ako je ono tek daleka budućnost, zašto ga svake godine slavim? Što to zapravo slavim na Uskrs?

Svakako je znakovito da se za Uskrs pripravljamo četrdesetodnevnom korizmom, a slavimo ga pedesetodnevnim vazmenim vremenom. Ako korizma predstavlja zemaljski hod, a Vazmeno vrijeme nebesku zbilju, značilo bi to da nam je potrebno dulje vrijeme da shvatimo vječnost koja je pred nama, nego li vremenitost koja je u nama.

Svake godine na početku korizme mi se svjesno odlučujemo za određeni način putovanja kako bi smo što učinkovitije doživjeli i osjetili Uskrs. Prihvaćamo korizmeno vrijeme kao datost unaprijed određenu, a da se pri tom ne zamaramo i ne bavimo zašto je to tako, a ne drugačije.

Pokušajmo ukratko vidjeti koji su razlozi tome. Do Uskrsa se može doći samo ako smo se k njemu svjesno i odlučno uputili i prema njemu hodimo. Uskrs je rezultat prijednog puta i nagrada za poduzeto putovanje. No na tom putovanju kao da se često pogubimo, rastresemo i iz vida izgubimo cilj prema kojem smo krenuli pa se onda, uvijek iznova, zbunjeno čudimo kako

to da je korizma već prošla, kao prohujala mimo nas. Postavlja se pitanje koliko smo mi sami bili njezini akteri, koliko smo zaista sudjelovali na putovanju na koje smo krenuli ili smo negdje, usred, zastali, zaboravili na nj ili ga pak samo pasivno obavili. Bez usredotočenosti na cilj, u utrci s vremenom mi smo unaprijed obilježeni kao gubitnici.

Ako je to istina, a većina će se s time složiti, znači da nam je korizmeno vrijeme ili prekratko, ili se nismo znali dobro organizirati, ili nam se dogodilo nešto izvan naših planova ili ... uglavnom, iskakat će nam u našim mislima mnoštva takvih 'ili', a činjenica je da je Uskrs stigao, a mi smo ga i opet nespremni dočekali. Ta naša nespremnost, nemogućnost da se nečemu predamo, odlučno posvetimo i onda sve to ponavljamo svake godine iznova, nije tek poraz pred jurećim vremenom koje nas ostavlja pregaženima. Pitamo se, koliko time zapravo gubimo, tapkamo li zbog toga stalno na istom mjestu pa duhovno sami sebe kočimo i ne napredujemo već nastavljamo živjeti u nervozu, napetosti, bezglavosti... Budući da će se to zasigurno nastaviti i u buduću, ima li smisla svake godine kretati iz početka, znajući kakav će otprilike izgledati svršetak? Trebalo bi se nad ovim ozbiljno zamisliti.

Isus je pred svoje suvremenike izlazio s tako ozbiljnim zahtjevima da su ga čak i oni koji su ga htjeli na radikalnan način nasljedovati, pitali: »Tko se onda može spasiti? (Mt 19,25). Ima li smisla živjeti? Je li sav ljudski trud i muka uzaludan?« Poznati su nam Isusovi odgovori: »Ljudima je to nemoguće, ali je Bogu sve moguće« (Mt 19,26). »Sve je moguće onomu koji vjeruje!« (Mk 9,23).

Isus Krist savršeno poznaje ljudsku stvarnost. Poznate su mu naše želje i naše mogućnosti, naše nakane, odluke i konačna ostvarenja. Isus će i ono naše malo umno-

žiti. I iz naše zbunjenosti, nerveze, utrke s vremenom i sa samima sobom također će izvući nešto pozitivno, ali pod jednim uvijetom: da mi sebe i svoje životno breme, bez obzira u kakvom se stanju nalazimo, donesemo pred njegove noge ili izručimo u njegove ruke ili izrečemo u njegove uši i srce. Tada će nam Isus, usprkos svih naših nezgrapnih pokušaja i promašaja, dati da osjetimo i doživimo blagodat uskrsnuća. Znat će Isus Krist nagraditi svako naše nastojanje, sve naše dobre nakane i želje, našu muku i odricanje, našu molitvu i pokoru, ma kako neznatne i neuspjele bile. Bez obzira na kojem se stupnju savršenstva trenutačno nalazimo ili u kakvoj zbrci sada živimo, dođimo pred Isusa Krista s time što jesmo i što imamo i nećemo od njega otići razočarani.

Moja je ovogodišnja korizma gotovo u cijelosti prošla u pastoralnim pohodima po našim župama, upoznavajući stvarno stanje u kojem se krčka biskupija sada nalazi. Rekao bih da sam se susreo sa svim generacijama, od vrtača do umirovljeničkih domova. Činjenica je ova: što neko mjesto ima manje žitelja, to me je veći broj vjernika u crkvi dočekao, u nekim mjestima nadmašujući broj stanovnika više od deset puta. Ja sam si to protumačio ovako: uz to što su ljudi vezani za svoj rodni kraj, pa i sad kad više u njemu ne žive doći će na svetu misu i uzdržavat će svoje sakralne građevine, jer su shvatili da dok im dolazi svećenik slaviti svetu misu, to znači: »još nas ima; još smo živi; još netko na nas misli.« Po svećenicima, Krist otajstveno ulazi u naš život. Stoga vam braćo i sestre još jednom stavljam na srce: molite za

svetost svih nas i za nova svećenička i redovnička zvanja u našoj biskupiji. Isus Krist još uvijek na nas misli. On i nadalje nastavlja obilaziti svoje stado, ovaj naš kamenjar i naša mjesta, gleda i traži hoće li nekoga naći, susresti, zastati s njim i pod njegov krov ući.

Iako dijelimo sudbinu s cijelim našim narodom koji nemilice nastavlja napuštati svoja vjekovna ognjišta, budimo ustrajni donositelji uskrsne nade i pobjede Života. Ako je Otac nebeski svoga Sina od mrtvih u nov i vječan život uveo i tako svemu svijetu dao smisao da se po mucu i smrti dolazi do uskrsnuća i neprolaznosti života, On može i nas i sav naš narod preporoditi i u novi život povesti.

Ne klonimo duhom! Budimo potpora jedni drugima, jer što nas je manje to smo jedni drugima potrebni. Neka se to pokaže i na našem Nacionalnom susretu katoličkih obitelji u Solinu 15. i 16. rujna ove godine, da se u Gospinu svetištu svi u Duhu obnovimo i ohrabrimo i učimo od nje koja je cijelog života pa i u najtežim trenucima, znala stajati pod križem i nakon Velikog petka dočekati radost uskrsnog jutra.

To je bio Marijin Uskrs. Svatko od nas ima svoj i proživljava ga na svoj način, ali nitko bez znanja Božjega. Kako god se osjećali, ne zaboravimo da svaki, baš svaki Uskrs, mora proći preko Golgote. Ne tražimo zaobilaznice koje ne postoje nego se uputimo prema onome koji je za sebe rekao: »Ja sam Put, Istina i Život« (Iv 14,6), i imat ćemo Život.

Neka vam je sretan Uskrs i životnom snagom ispunjeni vazmeni dani.

Vaš biskup

✠ Ivica

Poštovani i dragi svećenici i redovnici! Šaljem Vam svoje uskrsno pismo. Ne morate ga čitati vjernicima već, ako vam može u čemu poslužiti, slobodno ga koristite u mjeri u kojoj želite. Iskoristite dolazak većeg broja vjernika na Uskrs na svetu misu kao pogodnu priliku da im uputite svoju živu i toplu riječ, a uputite im uskrsnu čestitku i u moje ime.

✠ Ivica, biskup

PORUKA SVETOG OCA FRANJE ZA KORIZMU 2018.

»Razmahat će se bezakonje i ohladnjeti ljubav mnogih« (Mt 24, 12)

Draga braćo i sestre,

Pasha Gospodinova ponovno nam je pred vratima! U našoj pripravi za Uskrs Božja nam Providnost svake godine daje korizmu, »sakramentski znak našega obraćenja«¹, koja poziva i omogućuje povratak Gospodinu svim srcem i čitavim životom.

I ove godine ovom porukom želim pomoći čitavoj Crkvi da doživi u radosti i istini ovo milosno vrijeme. Kao nadahnuće za to poslužile su mi Isusove riječi iz Matejeva Evanđelja: »Razmahat će se bezakonje i ohladnjeti ljubav mnogih« (24, 12).

Ova se rečenica nalazi u Isusovu govoru o posljednjim vremenima i izgovorena je u Jeruzalemu, na Maslinskoj gori, na istom onom mjestu na kojem će započeti Gospodinova muka. Odgovarajući na pitanje učenikâ, Isus najavljuje velike nevolje i opisuje situaciju u kojoj bi se mogla naći sama zajednica vjernika: usred velikih nevolja, neki će lažni proroci mnoge zavesiti na krivi put a ljubav, koja je središte čitavog Evanđelja, ohladnjet će u srcima mnogih.

Lažni proroci

Poslušajmo ovaj ulomak i zapitajmo se u kojim se oblicima mogu pojaviti ti lažni proroci?

Oni su nalik »šaptačima zmijske«, odnosno služe se ljudskim emocijama da porobe ljude i vode ih kamo im se prohtije. Kolika su Božja djeca podlegla zavodljivosti kratkotrajnih užitaka, koje su zamijenili s istinskom srećom! Koliki muškarci i žene

žive kao opčinjeni opsjenom novca, koji ih zapravo čini robovima profita i sitnih interesa. Koliki samo prolaze kroz život misleći da su sami sebi dostatni i na kraju postaju plijenom samoće!

Drugi lažni proroci su oni "šarlatani" koji nude jednostavna i brza rješenja na patnje, koja se ubrzo pokažu potpuno nedjelotvornima. Kolikim se mladim ljudima nudi lažni lijek droge, "jednokratnih" odnosâ, lake ali nepoštene zarade! Koliki su, nadalje, uhvaćeni u zamku potpuno virtualnog života, u kojem se odnosi čine jednostavnijima i iskrenijima da bi se kasnije pokazali besmislenima u svojoj svojoj dramatičnosti! Ti prevaranti, koji nude bezvrijedne stvari, oduzimaju ljudima ono najvrjednije: dostojanstvo, slobodu i sposobnost za ljubav. U svojoj obmani igraju na kartu naše ispraznosti i taštine zbog čega se volimo razmetati i šepiriti poput paunova a zapravo ispadamo beskrajno smiješni pred drugima. To nas ne smije nimalo čuditi. Zloduh, koji »je lažac i otac laži« (Iv 8, 44), oduvijek prikazuje zlo kao dobro i lažno kao istinito, da bi zbunio čovjekovo srce. Svaki je od nas, stoga, pozvan razabrati u vlastitome srcu i preispitati se je li podlegao lažima i obmanama tih lažnih proroka. Moramo naučiti ne zaustavljati se na neposrednoj, površnoj razini, već prepoznati ono što ostavlja u nama dobar i trajni trag, jer je od Boga i doista je za naše dobro.

Hladno srce

U svome opisu pakla Dante Alighieri zamišlja đavla kako sjedi na ledenom

prijestolju²; on stanuje u ledu ugušene ljubavi. Zapitajmo se dakle: kako se u nama hladi ljubav? Koji su znaci koji nam pokazuju da se u nama ljubav počinje gasiti?

Ljubav, više od svega drugog, gasi pohlepa za novcem, taj »korijen svih zala« (1 Tim 6, 10); ubrzo nakon toga slijedi odbacivanje Boga i traženja utjehe i mira u njemu; draža nam je naša samoća no utjeha koju se nalazi u njegovoj Riječi i sakramentima³. Sve to prerasta u nasilje koje se okreće protiv onih koje se smatra prijatnijom našim "sigurnostima": nerođeno dijete, bolesna starija osoba, privremeni gost, stranac, ali također bližnji koji ne odgovara našim očekivanjima.

I stvoreni je svijet tihi svjedok tog hlađenja ljubavi. Zemlja je otrovana otpadom bačenim zbog nemara ili stjeganja koristi; mora, koja su također onečišćena, postala su groblja bezbrojnih brodolomaca žrtava prisilnih migracija; nebom, koje u Božjem naumu kazuje njegovu slavu, jure strojevi koji dažde oruđima smrti.

Ljubav se hladi i u našim zajednicama: u apostolskoj pobudnici *Evangelii gaudium* pokušao sam opisati najočitije znakove toga pomanjkanja ljubavi. To su: sebičnost i duhovna lijenost, besplodni pesimizam, napast izoliranja i stalnih ratova među nama, svjetovni duh koji dovodi do bavljenja samo onim izvanjskim uslijed čega opada naš misionarski žar⁴.

Što nam je činiti?

Ako vidimo duboko u sebi i oko nas upravo opisane znakove, Crkva, naša majka i učiteljica, zajedno s često gorkim lijekom istine nudi nam u ovom korizmenom vremenu slatki lijek molitve, milostinje i posta.

Posvećujući više vremena *molitvi*, omogućujemo svome srcu da otkrije tajne laži kojima obmanjujemo sami sebe⁵ kako

bismo konačno pronašli utjehu u Bogu. On je naš Otac i želi da živimo.

Milostinja nas oslobađa od pohlepe i pomaže nam otkriti u našim bližnjima braću i sestre. To što posjedujem nije samo moje. Kako bih želio da se milostinja za svakog od nas pretvori u pravi način života! Kako bih želio da, kao kršćani, slijedimo primjer apostolâ i vidimo u mogućnosti dijeljenja s drugima svojih dobara opipljivo svjedočanstvo zajedništva koje živimo u Crkvi. Zato ponavljam poticaj svetoga Pavla koji upućuje poziv Korinćanima za prikupljanje milostinje za jeruzalemsku zajednicu kao nešto što je njima na korist (usp. 2 Kor 8, 10). To osobito priliči činiti u korizmi, tijekom koje mnoga tijela organiziraju prikupljanje priloga za pomoć Crkvama i narodima u potrebi. Kako bih htio da i u našim svakodnevnim susretima s braćom koja od nas traže pomoć vidimo zov same Božje providnosti: svaka je milostinja prilika za sudjelovanje u Božjoj providnosti prema njegovoj djeci. I ako se On služi sa mnom da pomogne nekom bratu, kako se neće sutra pobrinuti za moje potrebe? Jer on se ne da nadmašiti u darežljivosti⁶.

Post, na kraju, slabi u nama sklonost nasilju, razoružava nas i predstavlja važnu prigodu za rast. S jedne strane nam omogućuje iskusiti ono što proživljavaju oni kojima nedostaje i ono najnužnije i svakodnevno gladuju; s druge pak to je izraz stanja našeg duha koji je gladan dobrote i žedan Božjeg života. Post nas budi, čini nas pozornijima prema Bogu i bližnjemu i ponovno oživljava u nama želju da slušamo Boga koji je jedini kadar utažiti našu glad.

Želio bih također da moj glas odjekne izvan granica Katoličke Crkve i dopre do svih vas, muškaraca i žena dobre volje, koji ste otvoreni Božjem glasu. Ako ste poput nas ožalošćeni zbog širenja bezakonja u svijetu, ako vas brine led koji paralizira srca i djela, ako vidite da u nama slabi osjećaj pripadnosti jednoj ljudskoj obitelji, pridružite nam se da zajedno uzdignemo

molitvu Bogu, da zajedno postimo i da zajedno s nama darujete koliko možete braći i sestrama u potrebi!

Uskrсни oganj

Pozivam prije svega članove Crkve da gorljivo prionu korizmenom hodu, poduprti milostinjom, postom i molitvom. Ako se katkad čini da se ljubav gasi u mnogim srcima, znajmo da se to nikada ne događa u Božjem srcu. On nam neprestano daje prigode da počnemo iznova ljubiti.

Jedna takva zgodna prigoda bit će i ove godine inicijativa “24 sata za Gospodina”, koja poziva čitavu crkvenu zajednicu slaviti sakrament pomirenja u sklopu euharistijskog klanjanja. Ove, 2018. godine, održat će se u petak 9. i subotu 10. ožujka, nadahnjujući se na riječima Psalma 130, 4: »U tebe je praštanje«. U svakoj biskupiji bar jedna crkva će ostati otvorena dvadeset i četiri sata bez prestanka,

pružajući vjernicima priliku i za euharistijsko klanjanje i za sakramentalnu ispovijed.

U vazmenoj noći još ćemo jednom proslaviti dirljivi obred paljenja uskršne svijeće. Preuzeto s “novoga ognja” to će svjetlo malo po malo rastjerivati tamu i prosvjetljivati vjerničku zajednicu okupljenu na bogoslužju: »Svjetlo slavno uskršnalog Krista raspršilo tmine pameti i srca«⁷ kako bismo svi uz mogli ponovno doživjeti iskustvo učenikâ iz Emausa. Slušajući Gospodinovu riječ i blagujući euharistijski Kruh naše će srce sve više gorjeti u vjeri, nadi i ljubavi.

Od srca vas blagoslivljam i molim za vas. Ne zaboravite moliti za mene.

Iz Vatikana, 1. studenog 2017.,
Svetkovina Svih svetih

Franjo

1. *Rimski misal*, Prva korizmena nedjelja, Zborna.

2. Pakao XXXIV, 28-29.

3. »Zanimljivo je da se mnogo puta bojimo utjeha i da nas se tješi. Štoviše, osjećamo se sigurnijima u žalosti i očaju. Zna li zašto? Zato što se u žalosti osjećamo malne protagonistima. Nasuprot tome, u utjesi je Duh Sveti protagonist!« (*Angelus*, 7. prosinca 2014.).

4. Brr. 76-109.

5. Usp. BENEDIKT XVI., Enc. *Spe salvi*, 33.

6. Usp. PIO XII., Enc. *Fidei donum*, III.

7. Rimski misal, *Vazmeno bdjenje*, Služba svjetla.

PORUKA PAPE FRANJE ZA 52. SVJETSKI DAN SREDSTAVA DRUŠTVENE KOMUNIKACIJE 2018.

»Istina će vas osloboditi« (Iv 8, 32). Fake news i novinarstvo mira

Draga braćo i sestre,

komunikacija je dio Božjeg nauma sa čovjekom i osnovni način na koji doživljavamo zajedništvo. Čovjek, stvoren na sliku i priliku svoga Stvoritelja, može izra-

ziti i dijeliti sve što je istinito, dobro i lijepo. Kadar je opisati svoja iskustva i svijet koji ga okružuje, i tako stvarati povijesno sjećanje i razumjeti zbivanja. Ali ako čovjek slijedi vlastitu oholost i sebič-

nost, tada može i svoju sposobnost komunikacije koristiti na krivi način kao što se vidi od samih početaka iz biblijskih izvješća o Kajinu i Abelu i Babilonskoj kuli (usp. *Post* 4, 4-16; 11, 1-9). Iskrivljivanje istine tipični je znak toga izobličavanja, kako na pojedinačnoj razini tako i na razini zajednice. Naprotiv, kad smo vjerni Božjem planu, komunikacija postaje djelotvoran izraz našeg odgovornog traganja za istinom i našeg stremljenja dobru.

U današnjem svijetu sve brže komunikacije i digitalnih sustava, svjedoci smo širenja onoga što se naziva “lažne vijesti”, takozvane *fake news*. To nas poziva na razmišljanje i zato sam odlučio u ovoj poruci vratiti se temi istine o čemu su već više puta govorili moji predšasnici počevši od pape Pavla VI. (usp. Poruka iz 1972. godine: *Društvene komunikacije u službi istine*). Na taj način želim dati doprinos zajedničkom nastojanju oko sprječavanja širenja lažnih vijesti i ponovnom otkrivanju dostojanstva novinarskog zanimanja i osobne odgovornosti novinara u priopćivanju istine.

1. Što je to lažno u “lažnim vijestima”

Fake news je izraz o kojem se mnogo raspravlja i govori. Općenito se odnosi na širenje dezinformacija putem *interneta* ili tradicionalnih *medija*. Pod tim se izrazom dakle misli na lažne informacije, utemeljene na nepostojećim ili iskrivljenim činjenicama a koje imaju za cilj zavaravanje i čak manipuliranje čitateljima. Širenjem lažnih vijesti može se težiti postizanju određenih ciljeva, vršenju utjecaja na političke odluke i pogodovanju gospodarskim interesima.

Učinkovitost lažnih vijesti prvenstveno se ogleda u njihovoj sposobnosti *oponašanja* stvarnih vijesti, to jest njihovoj sposobnosti da izgledaju uvjerljive. Kao drugo, ove lažne, ali uvjerljive vijesti su zavodljive, u smislu da su kadre privući pažnju onih kojima su namijenjene,

pribjegavajući stereotipima i predrasudama raširenim u društvu i iskorištavajući emocije koje se mogu lako i brzo pobuditi poput tjeskobe, prezira, ljutnje i frustracije. U širenju takvih lažnih vijesti često se pribjegava manipulativnom korištenju *društvenih mreža* i načina na koji one funkcioniraju. Tako se sadržaji, iako neutemeljeni, mogu tako brzo proširiti da se i njihovim službenim opovrgavanjem teško više uspijeva popraviti nanesenu štetu.

Fake news je teško razotkriti i iskorijeniti među ostalim i zato što se interakcija među mnoštvom osoba odvija u homogenim digitalnim okruženjima u koja ne prodiru različiti pogledi i mišljenja. Plod te *logike dezinformacija* je izostanak zdrave poredbe s drugim izvorima informacija što bi moglo dovesti do pozitivnog sraza s predrasudama i otvoriti konstruktivan dijalog; namjesto toga javlja se opasnost da se osobe pretvori u nenamjerne sudionike u širenju pristranih i neutemeljenih ideja. Tragedija dezinformiranja je u tome da se diskreditira drugoga kojega se predstavlja kao neprijatelja do te mjere da ga se demonizira što može imati za posljedicu raspirivanje sukoba. Lažne vijesti ukazuju tako na prisutnost nesnošljivih i odviše osjetljivih stavova i vode jedino prema širenju arogancije i mržnje. To je konačni ishod neistine.

2. Kako ih prepoznati?

Nitko se od nas ne može smatrati oslobođenim dužnosti suprotstavljanja tim lažima. To nije lak zadatak, jer se u širenju dezinformacija često namjerno pribjegava uvijenom govoru i retorici koja suptilno dovodi u zabludu, a katkad se koriste i sofisticirani psihološki mehanizmi. Hvalevrijedne su stoga odgojne inicijative i obrazovni programi koji imaju za cilj pomoći osobama da tumače i vrednuju informacije koje pružaju mediji i podučavaju ih da ne budu nesvjesni širitelji

dezinformacija, nego protagonisti razotkrivanja laži. Hvalevrijedne su također one institucionalne i zakonske inicijative koje su usmjerene na razvijanje propisa za suzbijanje tog fenomena, kao i inicijative koje poduzimaju *tehnološke* i *medijske* tvrtke sa ciljem definiranja novih kriterija za provjeru osobnih identiteta koji se skrivaju iza milijuna digitalnih profila.

No, sprječavanje i prepoznavanje mehanizama dezinformacije zahtijeva također duboki i pažljivi proces razlučivanja. Moramo razotkriti ono što bi se moglo nazvati “zmijskim taktikama” koje koriste oni koji se prerašavaju kako bi mogli udariti u bilo koje vrijeme i na bilo kojemu mjestu. To je bila strategija kojoj je pribjegla “lukava zmija” o kojoj se govori u *Knjizi Postanka*, koja je, u počecima čovječanstva, bila tvorcem prve “*fake news*” (usp. *Post* 3, 1-15), a što je dovelo do tragičnih posljedica grijeha, počevši od prvog bratoubojstva (usp. *Post* 4) i bezbrojnih drugih vrsta zala počinjenih protiv Boga, bližnjega, društva i stvorova. Strategija ovog vještog »oca laži« (*Iv* 8, 44) upravo je *prikriivanje*, podli i opasni oblik zavodjenja koji probija put do čovjekova srca lažnim i privlačnim argumentima.

U izvješću o istočnome grijehu napasnik se približava ženi pretvarajući se da joj je prijatelj, da se zanima za njezino dobro i počinje svoj govor tvrdnjom koja je samo djelomice istinita: »Zar vam je Bog rekao da ne smijete jesti ni s jednog drveta u vrtu?« (*Post* 3, 1). Bog, zapravo, nikada nije rekao Adamu da ne jede *ni s jednog drveta*, već samo *s jednog stabla*: »sa stabla spoznaje dobra i zla da nisi jeo!« (*Post* 2, 17). Žena je, istina, u svome odgovoru ispravila zmiju, ali je “zagrizla” na njezinu provokaciju: »Samo za plod stabla što je nasred vrta rekao je Bog: “Da ga niste jeli! I ne dirajte u nj, da ne umrete!”« (*Post* 3, 3). Njezin je odgovor formuliran u legalističkom i negativnom smislu: nakon što je povjerovala varalici i dopustila da bude uvedena u njezinu verziju činjenica,

žena podliježe zavodjenju. Tako najprije posvećuje pažnju njezinu uvjeravanju: »Ne, nećete umrijeti!« (r. 4). Napasnikova “dekonstrukcija”, zatim, poprima privid istine: »Nego, zna Bog: onog dana kad budete s njega jeli, otvorit će vam se oči, i vi ćete biti kao bogovi koji razlučuju dobro i zlo« (r. 5). Božja očinska preporuka, koja je bila za njihovo dobro, osporavana je privlačnim zavodjenjem neprijatelja: »Vidje žena da je stablo dobro za jelo, za oči zamamljivo, a za mudrost poželjno« (r. 6). Taj nam biblijski prikaz otkriva dakle bitnu činjenicu za naše razmišljanje: ne postoje bezopasne dezinformacije. Štoviše, vjerovati u laži može imati kobne posljedice. Čak i blago iskrivljavanje istine može imati opasne učinke.

U tome je uključena naša pohlepa. *Fake news* često postaju viralne, šire se naime tako brzo da ih je teško zaustaviti, ne zbog logike dijeljenja koja karakterizira društvene medije, već zato što oni koji ih šire igraju na kartu nezasićene pohlepe koju je lako pobuditi kod čovjeka. Sami ekonomski i oportunistički razlozi za širenje dezinformacije ukorijenjeni su u žeđi za moći, želji za posjedovanjem i uživanjem, što nas u konačnici čini žrtvama još tragičnije prevare: prijevernoj moći zla koje ide od jedne laži do druge kako bi nam otelo slobodu srca. Zato poučiti istini znači podučavati ljude kako razlučiti, procijeniti i razumjeti naše najdublje želje i sklonosti, da ne bismo izgubili iz vida što je dobro podliježući svakoj napasti.

3. »Istina će vas osloboditi« (*Iv* 8, 32)

Stalno trovanje lažima završava potamnjivanjem našeg unutarnjeg života. Dostojevski je mudro primijetio: »Onaj, koji sam sebi laže i sluša vlastitu laž svoju, dotjerat će dotle da neće više poznati nikakve istine ni u sebi, ni oko sebe, nego će, dosljedno, prestati poštovati i sebe i druge. A ne štujući nikoga, prestajete ljubiti, a da bi se bez ljubavi zabavio i

razonodio, odaje se strastima i grubim slastima, te postaje prava životinja u svojim porocima, a sve zato, jer neprestano laže i drugima i samom sebi« (*Braća Karamazov*, II, 2).

Kako se dakle obraniti? Najradikalniji protulijek za “virus laži” je čišćenje istinom. U kršćanskom shvaćanju, istina nije samo pojmovna stvarnost koja se tiče suda o stvarima, koje se definira kao istinite ili lažne. Istina nije samo iznošenje na vidjelo stvari koje su skrivene, “otkrivajući stvarnost”, na što upućuje drevni grčki pojam *aletheia* (koji dolazi od *a-lethès*, “neskriven”). Istina ima veze sa čitavim našim životom. U Bibliji uključuje značenja kao što su podrška, postojanost i povjerenje, kako što se vidi iz korijena ‘*aman*, od kojeg dolazi također naš liturgijski izraz *Amen*. Istina je nešto na što se možeš osloniti da ne padneš. U ovom relacijskom smislu, jedini uistinu pouzdan i vrijedan povjerenja – onaj na koga možemo računati – odnosno “istiniti”, je živi Bog. Isus kaže: »*Ja sam... Istina*« (*Iv* 14, 6). Čovjek, dakle, otkriva istinu i iznova otkriva istinu kada je doživljava u sebi samom kao vjernost i pouzdanost Onoga koji ga ljubi. Jedino to može osloboditi čovjeka: »*Istina će vas osloboditi*« (*Iv* 8, 32).

Oslobođenje od laži i traženje odnosa: to su dva neizostavna sastojka da bi naše riječi i djela bili istiniti, vjerodostojni i pouzdani. Da bismo prepoznali istinu trebamo razlučiti sve što potiče zajedništvo i promiče dobrotu od svega onoga što teži izoliranju, razdvajanju i suprotstavljanju. Istina se, prema tome, ne dohvaća kad se nameće izvana kao nešto neosobno, nego jedino kad proistječe iz slobodnog odnosa među osobama, iz međusobnog slušanja. K tome, istinu se nikada ne prestaje tražiti jer se laž uvijek može ušuljati, pa i onda kad tvrdimo stvari koje su istinite. Besprijeekorni argument može se, naime, temeljiti na neospornim činjenicama, ali ako se koristi zato da se povrijedi drugoga i da se

tu osobu diskreditira u očima drugih, koliko god izgledao ispravno, nije istinit. Istinitu izjavu možemo prepoznati po njezinim plodovima: potiče li svađu, raspiruje li podjele, širi li rezignaciju, ili, pak, promiče informirano i zrelo promišljanje koje vodi prema konstruktivnom dijalogu i plodonosnim rezultatima

4. Istina je prava novost

Osobe, a ne strategije najbolji su protulijek za laži. Osobe koje su oslobođene od pohlepe, koje su spremne slušati i koje se trude stupiti u iskreni dijalog da bi na svjetlo dana izašla istina; osobe koje privlači dobrota i koje se odgovorno služe riječima. Ako je odgovornost odgovor na širenje lažnih vijesti, tada je velika odgovornost na onima čiji je zadatak pružati informacije, a to su novinari, *čuvari vijesti*. U današnjem svijetu njihov posao nije samo zanat, već pravo i istinsko poslanje. Oni imaju zadatak, u vrtlogu vijesti i silnoj pomami za senzacionalnim vijestima, sjetiti se kako u središtu vijesti nije brzina njezinog objavljivanja niti njezin utjecaj na publiku, nego *osobe*. Informirati druge znači oblikovati ih, to znači biti u doticaju s ljudskim životima. Zato su jamčenje točnosti izvora i čuvanje komunikacije stvarna sredstva u promicanju dobra, stvaranju povjerenja i otvaranju puta prema zajedništvu i miru.

Želim, dakle, pozvati sve na promicanje *novinarstva mira*. Pod time ne mislim na sladunjavu vrstu novinarstva koje niječe postojanje ozbiljnih problema i ima prizvuk sentimentalizma. Naprotiv, pritom mislim na novinarstvo koje je istinito i protivi se lažima, dojmljivim sloganima i senzacionalnim naslovima; na novinarstvo koje su stvorili ljudi za ljude, koje je u službi svih ljudi, posebno onih – a oni čine većinu u našem svijetu – koji nemaju glasa; na novinarstvo koje je manje usredotočeno na izvanredne vijesti, koje je zaokupljeno traženjem stvarnih uzroka

sukobâ, kako bi potaknulo dublje razumijevanje i pridonijelo njihovoj rješavanju pokretanjem blagotvornih procesa; na novinarstvo koje se stalno zalaže za to da upućuje prema rješenjima koja predstavljaju alternativu eskalaciji vike i verbalnog nasilja.

U tome smislu, nadahnjujući se na jednoj franjevačkoj molitvi, mogli bismo se ovako obratiti Istini u osobi:

*Gospodine, učini nas oruđima svoga mira.
Daj nam da prepoznamo zlo koje je
pokriveno u komunikaciji koja ne izgrađuje
zajedništvo;*

*Pomozi nam da uklonimo otrov iz naših
prosudbi.*

*Pomozi nam da govorimo o drugima
kao našoj braći i sestrama.*

*Ti si vjeran i vrijedan povjerenja;
daj da naše riječi budu sjeme dobra za
svijet:*

*gdje je buka, da naučimo slušati;
gdje je konfuzija, da nadahnjujemo sklad;
gdje je nejasnoća, da donosimo jasnoću;
gdje je isključivost,
da donosimo solidarnost;
gdje je senzacionalizam,
da koristimo trezvenost;
gdje je površnost,
da postavljamo prava pitanja;
gdje je predrasuda,
da pobuđujemo povjerenje;
gdje je neprijateljstvo,
da donosimo poštivanje;
gdje je laž, da donosimo istinu.
Amen.*

Iz Vatikana, 24. siječnja 2018.,
spomendan sv. Franje Saleškog

Franjo

PORUKA SVETOGA OCA FRANJE ZA 33. SVJETSKI DAN MLADIH

»Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga« (Lk 1, 30)

Dragi mladi,

Svjetski dan mladih 2018. predstavlja još jedan korak naprijed u pripremi za Svjetski dan mladih koji će se održati u Panami u siječnju 2019. Ova nova etapa našeg hodočašća odvija se u istoj godini kad i redovna skupština Biskupske sinode na temu: *Mladi, vjera i razlučivanje zvanja*. To je lijepa koincidencija. U središtu pozornosti, molitve i razmišljanja Crkve bit ćete vi mladi, sa željom da se prihvati i, nadasve, prigrli dragocjeni dar koji ste vi sami za Boga, Crkvu i svijet.

Kao što već znate, odlučili smo da nas na ovome putu prati primjer i zagovor Marije, mlade žene iz Nazareta koju je Bog

izabrao da bude Majka njegova Sina. Ona nas prati na našem putu prema Sinodi i prema Svjetskom danu mladih u Panami. Dok su nas prošle godine na tome putu vodile riječi iz njezina hvalospjeva – »Velika mi djela učini Svesilni« (Lk 1, 49) – učeći nas spominjati se prošlosti, ove godine zajedno s njom želimo slušati Božji glas koji ulijeva hrabrost i daruje milost potrebnu da odgovorimo na njegov poziv: »Ne boj se, Marijo! Ta našla si milost u Boga« (Lk 1, 30). To su riječi koje je uputio Božji glasnik, arkandeo Gabriel, Mariji, jednostavnoj djevojci iz maloga sela u Galileji.

1. Ne boj se!

Kao što je razumljivo, iznenadna pojava anđela i njegov tajanstveni pozdrav: »Zdravo, milosti puna! Gospodin s tobom!« (Lk 1, 28), izazvali su veliku *smetenost* kod Marije, koja je bila iznenađena tom prvom objavom njezina identiteta i njezina poziva, koji su njoj još uvijek nepoznati. Marija, kao i drugi u Svetom pismu, drhti pred otajstvom Božjeg poziva, koji je odjednom stavlja pred neizmjernost vlastitog nauma i daje joj osjetiti svu njezinu malenost poniznog stvorenja. Anđeo, koji vidi što se zbiva u dubini njezina srca, kaže: »Ne boj se!« Bog također čita ono što se odigrava duboko u našem srcu. On dobro poznaje izazove s kojima se moramo suočiti u životu, pogotovo kad se nalazimo pred temeljnim izborima o kojima ovisi što ćemo biti i što ćemo činiti na ovome svijetu. To je ona "ustreptalost" koju osjetimo kada se suočimo s odlukama o našoj budućnosti, našem životu i našem pozivu. U tim trenucima smo zbunjeni i obuzeti mnogim strahovima.

A vi, mladi, koji su vaši *strahovi*? Koje su vaše najdublje brige? Glavni strah koji postoji kod mnogih od vas jeste taj da nećete biti voljeni, da se nećete svidjeti drugima ili biti prihvaćeni takvi kakvi jeste. Danas mnogi mladi osjećaju potrebu da budu drugačiji no što jesu, u pokušaju da se prilagode često umjetnim i nedostižnim standardima. Neprestano "fotošpiraju" svoje slike, skrivaju se iza maski i lažnih identiteta, idu tako daleko da gotovo sami postaju "lažni" ("fake"). Mnogi su opsjednuti time da dobiju što je veći mogući broj "lajkova". Iz takvog osjećaja neprimjerenosti rađaju se mnogi strahovi i nesigurnosti. Drugi se, opet, boje da neće moći pronaći sigurnu luku u ljubavi i da će ostati sami. Zbog neizvjesnosti koja vlada u svijetu rada, kod mnogih postoji strah da neće pronaći zadovoljavajući profesionalni položaj i da im se neće ostvariti snovi. Ti

su strahovi danas vrlo prisutni kod mnogih mladih, i vjernika i nevjernika. Pa i oni koji su prihvatili dar vjere i ozbiljno traže vlastiti poziv nisu jamačno lišeni strahova. Neki misle: možda Bog traži ili će previše tražiti od mene; ako budem krenuo/la putem koji mi pokazuje možda neću biti sretan/na ili neću moći biti na visini onoga što od mene traži. Drugi se pitaju: ako budem slijedio/la put koji mi Bog pokazuje tko mi jamči da ću uspjeti ići njime do kraja? Hoću li se obeshrabriti? Hoću li izgubiti oduševljenje? Hoću li moći ustrajati cijeli svoj život?

U trenucima kada nam sumnja i strah obuzimaju srce, postaje nužno *razlučivanje*. Ono nam omogućuje da uvedemo reda u zbrci naših misli i osjećaja, da djelujemo na ispravan i razborit način. U tome procesu, prvi korak u prevladavanju strahova je taj da ih jasno prepoznamo, kako se ne bismo našli u situaciji da gubimo vrijeme i energiju na utvare bez lica i tijela. Zato vas pozivam da zavirite u svoju nutrinu i »imenujete« svoje strahove. Pitajte se: što u meni budi tjeskobu, čega se najviše bojim u ovom konkretnom trenutku svog života danas? Što me blokira i sprječava da krenem naprijed? Zašto nemam hrabrosti da donesem važne odluke koje trebam donijeti? Ne bojte se iskreno suočiti sa svojim strahovima, prepoznati ih i uhvatiti se s njima u koštac. Biblija ne poriče ljudsko iskustvo straha, niti mnoge razloge koji ga mogu izazvati. Abraham se bojao (usp. *Post* 12, 10 sl.), Jakov se bojao (usp. *Post* 31, 31; 32, 8), a tako i Mojsije (usp. *Izl* 2, 14; 17, 4), Petar (usp. *Mt* 26, 69 sl.) i apostoli (usp. *Mk* 4, 38-40, *Mt* 26, 56). Sâm Isus, iako na neusporediv način, doživio je strah i tjeskobu (usp. *Mt* 26, 37; *Lk* 22, 44).

»Što ste bojažljivi? Kako nemate vjere?« (*Mk* 4, 40). Ovom opomenom učenicima Isus nam pomaže shvatiti kako zapreka vjeri često nije *sumnjičavost*, nego *strah*. U tome smislu, razlučivanje nam treba pomoći da, nakon što ih prepoznamo, pobijedimo vlastite strahove otvarajući se

životu i ozbiljno se suočavajući s izazovima koje život stavlja pred nas. Za nas kršćane, na osobit način, strah ne smije nikada imati posljednju riječ, već bi trebao biti prigoda da izvršimo čin vjere u Boga... i u život! To znači vjerovati u temeljnu dobrotu postojanja koje nam je Bog dao i vjerovati da će nas On dovesti do dobrog svršetka, čak i kroz okolnosti i putovima koji su često za nas tajanstveni. Ako, naprotiv, hranimo svoje strahove, težiti ćemo tome da se zatvorimo u same sebe kako bismo se obranili od svega i svih, i ostat ćemo kao paralizirani. Moramo djelovati! Nikad se ne smijemo zatvoriti! U Svetome pismu izraz "ne boj se" ponavlja se, u svojim različitim inačicama, 365 puta. Kao da nam se time želi reći da Gospodin želi da svaki dan u godini budemo slobodni od straha.

Razlučivanje je neophodno kada je riječ o traženju vlastitog poziva u životu. Taj poziv, često, nije odmah u početku jasan ili očigledan, već nešto što postupno shvaćamo. Razlučivanje koje treba izvršiti, u ovom slučaju, ne smije se shvaćati kao individualni napor introspekcije, s ciljem boljeg razumijevanja naših unutarnjih mehanizama kako bismo ojačali i postigli određenu ravnotežu. U tome slučaju osoba može postati jača, ali ostaje još uvijek ograničena na uski obzor svojih mogućnosti i pogleda. Poziv je, međutim, *poziv odozgo*, a razlučivanje se u ovom slučaju prvenstveno sastoji u otvaranju Drugom koji poziva. Zato je potrebna molitvena tišina kako bi se čuo Božji glas koji odjekuje u našoj savjesti. Bog kuca na vrata našega srca, kao što je učinio s Marijom, željan uspostaviti prijateljstvo s nama kroz molitvu, razgovarati s nama po Svetome pismu, ponuditi nam svoje milosrđe u sakramentu pomirenja i sjediniti se s nama u euharistijskom zajedništvu.

Ali važni su isto tako dijalog s *drugima*, susreti s drugima, našom braćom i sestrama u vjeri koji imaju više iskustva, jer nam pomažu bolje vidjeti i mudro

izabrati između različitih mogućnosti. Kad mladi Samuel čuje Gospodinov glas, on ga ne prepoznaje odmah. Tri puta ide Eliju, starom svećeniku, koji mu na kraju predlaže pravi odgovor na Gospodinov poziv: »ako te zovne, ti reci: 'Govori, Gospodine, sluga tvoj sluša'« (1 Sam 3, 9). U vašim dvojbama znajte da se možete osloniti na Crkvu. Znam da ima jako dobrih svećenika, Bogu posvećenih muškaraca i žena i vjernikâ laikâ, od kojih su mnogi mladi kao i vi, koji vam mogu pomoći kao starija braća i sestre u vjeri. Nadahnuti Duhom Svetim, pomoći će vam da odgonetnete svoje sumnje i shvatite plan svog osobnog poziva. "Drugi" nije samo duhovni vođa nego i osoba koja nam pomaže da se otvorimo svim beskonačnim bogatstvima života koje nam je Bog dao. Nužno je stvoriti prostore u našim gradovima i zajednicama koji će nam pomoći rasti, sanjati i proširiti obzore! Nikada nemojte izgubiti radost uživanja u društvu i prijateljstvu drugih, kao i radost sanjanja, hoda zajedno s drugima. Pravi kršćani se ne boje otvoriti drugima i dijeliti s njima svoje životne prostore, čineći ih prostorima bratstva. Dragi mladi, nemojte dopustiti da se iskra mladosti ugasi u mraku zatvorene sobe u kojoj je jedini prozor prema vanjskom svijetu računalo i pametni telefon. Širom otvorite vrata vašeg života! Neka vaše vrijeme i prostor budu ispunjeni dubokim i smislenim odnosima, stvarnim ljudima, s kojima možete dijeliti svoja autentična i konkretna iskustva svakodnevnog života.

2. Marija

»Imenom sam te zazvao« (Iz 43, 1). Prvi razlog zašto se ne treba bojati je činjenica da nas je Bog nazvao po *imenu*. Anđeo, Božji glasnik, oslovio je Mariju imenom. Bogu pripada moć davati imena. Prilikom stvaranja On poziva na život svako stvorenje po imenu. Iza imena krije se identitet, ono što je jedinstveno u svakoj pojedinoj stvari, u svakoj osobi, ona

duboka bit koju jedino Bog do kraja poznaje. Ovu povlasticu Bog je kasnije podijelio s čovjekom kada ga je pozvao da nadjene imena životinjama, pticama i svome potomstvu (*Post* 2, 19-21; 4, 1). Mnoge kulture dijele ovu duboku biblijsku viziju; u imenu su prepoznavali očitovanje najdubljeg otajstva života i smisla postojanja.

Kad Bog neku osobu nazove imenom, otkriva joj također njezin *poziv*, njezin plan svetosti i dobra, po kojem će ta osoba biti dar drugima i jedinstvena. A kad Bog želi proširiti horizonte nekog života, on daje *novo ime* osobi koju zove, kao kod Šimuna, kojeg je nazvao "Petar". Otud potječe običaj uzimanja novog imena pri ulasku u redovničku zajednicu, kako bi se ukazalo na novi identitet i poslanje. Božji poziv, kao jedinstven i osoban, traži od nas hrabrost da se oslobodimo pritisaka kojima nas se želi oblikovati prema jednoličnom obrascu, tako da naš život uistinu može postati autentičan i nezamjenjiv dar Bogu, Crkvi i drugima.

Dragi mladi, biti pozvani po imenu je, dakle, znak našeg velikog dostojanstva u Božjim očima i znak njegove ljubavi prema nama. Bog poziva svakoga od vas po imenu. Svi ste vi *Božji "ti"*, dragocjeni u njegovim očima, vrijedni poštovanja i ljubavi (usp. *Iz* 43, 4). Prihvatite s radošću ovaj dijalog koji vam Bog nudi, taj poziv koji vam On upućuje pozivajući vas po imenu.

3. Našla si milost kod Boga

Glavni razlog zašto se Marija ne treba bojati je taj da je našla milost kod Boga. Riječ "milost" govori nam o ljubavi koja se slobodno daje, a ne duguje. Koliko je za nas ohrabrujuće i poticajno znati da ne moramo zaslužiti Božju blizinu i pomoć, da mu ne moramo prethodno podastrijeti "životopis izvrsnosti", pun zasluga i uspjeha! Anđeo kaže Mariji da je *već* pronašla milost kod Boga, a ne da će je

dobiti u budućnosti. I sama formulacija kojom se poslužio anđeo pomaže nam shvatiti da je Božja milost kontinuirana, ne nešto prolazno ili trenutačno i zato nikada neće minuti. I u budućnosti Božja milost će uvijek biti tu da nas podrži, osobito u trenucima kušnje i tame.

Stalna prisutnost Božje milosti potiče nas da s povjerenjem prigrlimo naš poziv, koji traži trud oko vjernosti koju svakodnevno treba obnavljati. Put poziva nije bez križa: nisu to samo početne sumnje, već i česte napasti koje susrećemo na svom putu. Osjećaj neprimjerenosti prati Kristova učenika sve do kraja, ali on ili ona znaju da im pomaže Božja milost.

Anđelove riječi spuštaju se na ljudske strahove raspršujući ih snagom blagovijesti koju donosi: naš život nije puka slučajnost ili puka borba za opstanak, već je svatko od nas povijest koju Bog ljubi. To da smo "pronašli milost u njegovim očima" znači da Stvoritelj vidi jedinstvenu ljepotu u našem biću i da ima veličanstveni plan za naš život. Ta svijest, naravno, ne rješava sve naše probleme i ne otklanja životne nesigurnosti, ali ima moć duboko preobraziti naš život. Ono nepoznato što nam budućnost nosi nije mračna prijetnja koju moramo preživjeti, već milosno vrijeme koje nam je dano da živimo jedincatost našega osobnog poziva i da je dijelimo s našom braćom i sestrama u Crkvi i svijetu.

4. Hrabrost u sadašnjem trenutku

Sigurnost da je Božja milost s nama izvor snage za hrabrost u sadašnjem trenutku: hrabrost da nastavimo provoditi ono što Bog traži od nas ovdje i sada, na svim poljima našega života; hrabrost da prihvatimo poziv koji nam Bog otkriva; hrabrost da živimo svoju vjeru a ne da je skrivamo ili umanjujemo.

Kad se otvorimo Božjoj milosti, nemoguće postaje stvarnost. »Ako je Bog za nas, tko će protiv nas?« (*Rim* 8, 31).

Božja milost dotiče sadašnji čas vašeg života, silno zahvaća vas takve kakvi jeste, sa svim vašim strahovima i ograničenjima, ali također otkriva Božje čudesne planove! Vi mladi imate potrebu osjetiti da netko zaista vjeruje u vas: znajte da Papa ima povjerenje u vas, da Crkva ima povjerenja u vas! I vi, sa svoje strane, imajte povjerenja u Crkvu!

Mladoj Mariji povjerena je važna zadaća upravo zato što je bila mlada. Vi mladi imate snagu, prolazite kroz razdoblje svoga života u kojem sigurno ne nedostaje energije. Koristite tu snagu i tu energiju da učinite svijet boljim, počevši od vama najbližih stvarnosti. Želim da vam se u Crkvi povjere važne zadaće, da se ima hrabrosti stvoriti prostor za vas, a vi budite spremni preuzeti te odgovornosti i zadaće.

Ponovno vas pozivam da razmatrate Marijinu ljubav: brižnu, dinamičnu i konkretnu ljubav. Ljubav punu smjelosti i potpuno usredotočenu na sebedarje. Crkva prožeta tim marijanskim osobinama uvijek će biti Crkva u izlasku, koja izlazi izvan vlastitih granica kako bi se milost koju je primila dalje prelijevala. Ako dopustimo da nas "zarazi" Marijin primjer, konkretno ćemo živjeti onu ljubav koja nas potiče da ljubimo Boga iznad svega i više nego sebe same, da ljubimo one s kojima dijelimo svoj svakodnevni život. I ljubiti ćemo također one za koje nam se ne čine da ih je teško ljubiti. To je ljubav koja postaje služenje i predanost, prije svega prema

najslabijima i najsiromašnijima, ljubav koja preobražava lica i ispunjava nas radošću.

Želim završiti lijepim riječima koje je sveti Bernard upotrijebio u glasovitoj propovijedi o otajstvu navještenja, riječi su to koje izražavaju očekivanje Marijina odgovora od strane čitavog čovječanstva: »Čula si, Djevice, da ćeš začeti i roditi sina; čula si da to neće biti po čovjeku nego po Duhu Svetom. Anđeo čeka odgovor [...] I mi, Gospođo, čekamo riječ suosjećanja. [...] Po tvom kratkom odgovoru trebamo biti obnovljeni i ponovno pozvani na život. [...] Čitav svijet čeka klečeći na koljenima. [...] Odgovorite brzo, o Djevice« (*Homilija* 4, 8; *Opera omnia*).

Predragi mladi, Gospodin, Crkva i svijet čekaju i vaš odgovor na jedinstveni poziv koji svaki/a od vas prima u ovom životu! Dok se približava Svjetski dan mladeži u Panami, pozivam vas da se pripremite za taj naš skup s radošću i entuzijazmom onih koji žele sudjelovati u tako velikoj avanturi. Svjetski dan mladih je za hrabre! Ne za mlade koji traže samo lagodnost i koji se povuku čin nadođu teškoće. Prihvaćate li izazov?

Iz Vatikana, 11. veljače 2018. godine
VI. nedjelja kroz godinu, Spomendan
Blažene Djevice Marije Lurdske

Franjo

PISMO KONGREGACIJE ZA NAUK VJERE BISKUPIMA KATOLIČKE CRKVE O NEKIM ASPEKTIMA KRŠĆANSKOGA SPASENJA

Placuit Deo

I. Uvod

1. »Bogu se свидjelo da u svojoj dobroti i mudrosti objavi samoga sebe te priopći otajstvo svoje volje (usp. Ef 1,9), kojim ljudi po Kristu, Riječi tijelom postaloj, u Duhu Svetom imaju pristup k Ocu te postaju zajedničari božanske naravi (usp. Ef 2, 18; 2 Pt 1, 4). [...] Tom objavom [...] dubina istine i o Bogu i o čovjekovu spasenju u punom [je] svjetlu zasjala u Kristu, koji je ujedno i posrednik i punina sve objave.«[1] Nauk o spasenju u Kristu potrebno je uvijek iznova produbljivati. Pogleda čvrsto upravljena u Gospodina Isusa, Crkva se s majčinskom ljubavlju okreće svim ljudima da bi im navijestila cjelokupni naum Očeva Saveza koji, po Duhu Svetom, želi »uglaviti u Kristu sve« (Ef 1,10). Ovo Pismo namjerava istaknuti, na tragu velike tradicije vjere i pozivajući se, poglavito, na učenje pape Franje, neke aspekte kršćanskoga spasenja, koji danas mogu biti teški za razumijevanje zbog novih kulturnih promjena.

II. Utjecaj današnjih kulturnih promjena na značenje kršćanskoga spasenja

2. Suvremeni svijet nailazi na stanovite teškoće u shvaćanju ispovijedanja kršćanske vjere, u kojoj se naviješta Isusa jedinoga Spasitelja cijeloga čovjeka i čitava čovječanstva (usp. Dj 4,12; Rim 3,23-24; 1 Tim 2,4-5; Tit 2,11-15).[2] S jedne strane, individualizam usredotočen na autonomnog subjekta nastoji promatrati čovjeka kao biće čije ostvarenje ovisi isključivo o njegovim silama.[3] U toj viziji, Kristov lik odgovara više nekom modelu koji nadah-

njuje plemenita djela svojim riječima i svojim činima, nego Onomu koji preoblikuje ljudsko stanje, pritjelovljujući nas u novu egzistenciju koja je pomirena s Ocem i među nama po Duhu (usp. 2 Kor 5,19; Ef 2,18). S druge strane, širi se vizija o čisto unutarnjem spasenju, koja možda budi snažno osobno uvjerenje ili snažan osjećaj sjedinjenosti s Bogom, ali ne uzima u obzir potrebu prihvaćanja, ozdravljenja i obnove naših odnosa s drugima i sa stvorenim svijetom. U toj perspektivi postaje teško shvatiti smisao Utjelovljenja Riječi, po kojoj se On učinio članom ljudskom obitelji, preuzevši naše tijelo i našu povijest, radi nas ljudi i radi našega spasenja.

3. Sveti Otac Franjo, u svom redovitom naučavanju, često je spominjao dvije tendencije koje predstavljaju dva upravo spomenuta zastranjenja i koje su u nekim svojim aspektima nalik dvama drevnim krivovjerkama, pelagijanizmu i gnosticizmu.[4] U naše vrijeme širi se određeni neopelagijanizam prema kojemu pojedinac, radikalno samostalan, umišlja da sam sebe spašava, ne priznajući da ovisi, u najvećim dubinama svoga bića, o Bogu i drugima. Prema tome shvaćanju spasenja ovisi o snagama pojedinca, ili nekim čisto ljudskim strukturama, nesposobnima da prihvate novost Duha Božjega.[5] Određeni neo-gnosticizam, sa svoje strane, predstavlja čisto unutarnje spasenje, zatvoreno u subjektivizam.[6] U tome modelu spasenje se sastoji u uzdizanju, u sposobnosti »umom se izdići iznad Isusova tijela i vinuti se do otajstava nepoznatog božanstva«.[7] Tako si umišlja da može osloboditi osobu od materijalnoga tijela i kozmosa, u kojima se više ne otkriva tragove providnosne ruke Stvoritelja, nego se vidi samo stvarnost bez smisla, koja je tuđa temeljnom identitetu osobe i kojom

čovjek može lako manipulirati radi ostvarivanja vlastitih interesa.[8] Jasno je, osim toga, da se usporedbom s pelagijanističkim i gnostičkim krivovjerskim namjerava tek podsjetiti na opće zajedničke značajke, ne ulazeći u sudove o točnoj naravi drevnih zabluda. Velika je, zapravo, razlika između današnjega sekulariziranog društva i društvenog konteksta prvih kršćanskih stoljeća, u kojima su ova krivovjerska nastala.[9] Ipak, s obzirom da gnosticizam i pelagijanizam predstavljaju trajne opasnosti za pogrešno razumijevanje biblijske vjere, moguće je naći određene sličnosti između drevnih krivovjerskih i današnjih upravo opisanih tendencija.

4. Bilo neo-pelagijanistički individualizam bilo neo-gnostički prijezir tijela nagrđuju ispovijedanje vjere u Krista, jedinoga i općega Spasitelja. Kako bi Krist mogao posredovati Savez čitave ljudske obitelji, ako je čovjek izolirani pojedinac, koji ostvaruje samoga sebe u punini svojim vlastitim snagama, kao što predlaže neo-pelagijanizam? I kako bi nam moglo doći spasenje po Isusovu Utjelovljenju, njegovu životu, smrti i uskrsnuću u njegovu pravom tijelu, ako je ono što jedino vrijedi oslobođenje nutarnje stvarnosti ljudskog bića od ograničenosti tijela i materije, prema neo-gnostičkoj viziji? Nasuprot tim dvjema tendencijama, ovim se Pismom želi ponovno potvrditi da se spasenje sastoji u našem sjedinjenju s Kristom, koji je, svojim utjelovljenjem, životu, smrću i uskrsnućem donio novu vrstu odnosa s Ocem i među ljudima i uveo nas u te odnose zahvaljujući daru Duha, kako bismo se mogli sjединiti s Ocem kao sinovi u Sinu, i postati jedno tijelo u »prvorodencu među mnogom braćom« (Rim 8,29).

III. Ljudska čežnja za spasenjem

5. Čovjek, izravno ili neizravno, doživljava sebe kao misterij: 'Tko sam ja? Postojim, a ipak nemam u sebi počelo svoga postojanja?' Svaka osoba, na svoj

način, traži sreću i nastoji je postići služeći se sredstvima koja joj stoje na raspolaganju. Ipak, ovu se opću težnju ne mora nužno izraziti ili izreći; dapače, ona je tajnija i skrivenija negoli se može činiti, i spremna je otkriti se u posebnim slučajevima. Vrlo često ona se podudara s nadom u fizičko zdravlje; katkad poprima oblik tjeskobe za većim materijalnim blagostanjem; često se izražava kao potreba za nutarnjim mirom i mirnim suživotom s bližnjim. S druge strane, dok se pitanje spasenja predstavlja kao zauzetost prema većem dobru, ono zadržava također značajku otpora i nadvladavanja bola. Borbi za postizanje dobra pridružuje se borba za obranu od zla: od neznanja i od pogreške, od krhkosti i od slabosti, od bolesti i od smrti.

6. Glede ovih težnji vjera u Krista nas uči – odbacujući svaku umišljenost o samoostvarenju – da se one mogu posvema ispuniti jedino ako sâm Bog to učini mogućim, privlačeći nas k sebi. Potpuno spasenje osobe ne sastoji se u stvarima koje bi čovjek mogao sam po sebi postići, kao što su posjed ili materijalno blagostanje, znanje ili sposobnosti, moć ili utjecaj na druge, dobar glas i samozadovoljstvo.[10] Ništa od stvorenoga ne može potpuno zadovoljiti čovjeka, jer Bog nas je odredio za zajedništvo s Njim i naše će srce biti nemirno dok se ne smiri u Njemu.[11] »Konačni čovjekov poziv zaista [je] samo jedan, i to božanski.«[12] Objava, na taj način, se ne ograničava na naviještanje spasenja kao odgovor na bilo koje suvremeno očekivanje. »Ako bi se otkupljenje, naprotiv, trebalo prosuđivati ili mjeriti prema egzistencijalnim potrebama ljudskih bića, kako bismo mogli izbjeći sumnju da smo jednostavno stvorili boga otkupitelja prema vlastitim potrebama?«[13].

7. Potrebno je, osim toga, potvrditi da se, prema biblijskoj vjeri, porijeklo zla ne nalazi u materijalnom i tjelesnom svijetu koji se doživljava kao ograničenje ili kao

zatvor iz kojega bismo trebali biti spašeni. Naprotiv, vjera navješćuje da je sav svemir dobar, budući da ga je Bog stvorio (usp. Post 1,31; Mudr 1,13-14; 1 Tim 4,4), a da je zlo koje najviše šteti čovjeku ono što izlazi iz njegova srca (usp. Mt 15,18-19; Post 3,1-19). Svojim grijesima čovjek je napustio izvor ljubavi i gubi se u lažnim oblicima ljubavi, koji ga sve više zatvaraju u njega samoga. To odvajanje od Boga – od Onoga koji je izvor zajedništva i života – dovodi do gubljenja sloge među ljudima i čovjeka sa svijetom, uvodeći vladavinu rasula i smrti (usp. Rim 5,12). Slijedom toga, spasenje koje nam naviješta vjera ne odnosi se samo na našu unutarnju stvarnost, nego na naše cijelo biće. Naime, čitava osoba, tijelo i duša, je stvorena od Božje ljubavi, na njegovu sliku i priliku, i pozvana je živjeti u zajedništvu s Njim.

IV. Krist, Spasitelj i Spasenje

8. Ni u jednom trenutku čovjekova hoda Bog nije prestao nuditi svoje spasenje Adamovim sinovima (usp. Post 3,15), sklapajući savez sa svim ljudima u Noi (usp. Post 9,9) i kasnije s Abrahamom i njegovim potomstvom (usp. Post 15,18). Božje spasenje poprima tako stvarateljski red u kojemu sudjeluju svi ljudi i prati ih na njihovu konkretnom putu kroz povijest. Izabravši si jedan narod, kojemu je ponudio sredstva za borbu protiv grijeha i za približavanje Njemu, Bog je pripremio dolazak »snage spasenja u domu Davida, sluge svojega« (Lk 1,69). U punini vremena, Bog je poslao na svijet svoga Sina, koji je naviještao kraljevstvo Božje, liječeći svaku bolest (usp. Mt 4,23). Ozdravljenja koja je činio Isus, u kojima se upriputnjivala Božja providnost, bila su znak koji je upućivao na njegovu osobu, na Onoga koji se u punini objavio kao Gospodar života i smrti u svom pashalnom događaju. Prema Evanđelju, spasenje za sve narode započelo je prihvaćanjem Isusa: »Danas je došlo spasenje ovoj kući« (Lk 19,9). Radosna vijest spasenja ima ime i

lice: to je Isus Krist Sin Božji Spasitelj. »Biti kršćanin nije rezultat neke etičke odluke ili neke velike ideje, već je to susret s događajem, s Osobom, koja životu daje novi obzor i zajedno s time konačni pravac«. [14]

9. Kršćanska vjera, tijekom svoje stoljetne tradicije, osvjetljivala je, različitim slikama, ovo spasenjsko djelo utjelovljenoga Sina. Pritom nikada nije odvajala iscjeliteljski aspekt spasenja, po kojemu nas Krist otkupljuje od grijeha, od aspekta uzdizanja, po kojemu nas On čini sinovima i kćerima Božjim, dionicima njegove božanske naravi (usp. 2 Pt 1,4). Promatrajući spasenjsku perspektivu u silaznom pravcu, to jest polazeći od Boga koji dolazi da otkupi ljude, Isus je prosvjetitelj i objavitelj, otkupitelj i osloboditelj, Onaj koji pobožanstvenjuje i opravdava čovjeka. Prema uzlaznoj perspektivi, pak, to jest polazeći od ljudi koji se obraćaju Bogu, Krist je Vrhovni svećenik Novoga saveza, koji, u ime čitavoga ljudskog roda, prinosi Ocu savršeno bogoštovlje: žrtvuje se, okajava grijeha i ostaje trajno živ da nas zagovara. Na taj način se u Isusovu životu javlja čudesna sinergija Božjega i ljudskog djelovanja, koja pokazuje svu neutemeljenost individualističke perspektive. Silazna perspektiva svjedoči o apsolutnom prvenstvu slobodnoga Božjeg djelovanja; poniznost kojom se prima Božje darove, prije svakoga našeg djelovanja, bitna je za nas kako bismo mogli odgovoriti na njegovu spasenjsku ljubav. Istodobno, uzlazna perspektiva nas podsjeća da je, posredstvom potpuno ljudskoga djelovanja svoga Sina, Otac htio obnoviti naše djelovanje, da bismo, suobličeni Kristu, mogli vršiti »dobra djela, koja Bog unaprijed pripravi da u njima živimo« (Ef 2,10).

10. Jasno je, k tome, da se spasenje koje je Isus donio u samoj svojoj osobi ne događa samo na unutarnji način. Sin, da bi mogao svakoj osobi učiniti pristupačnim

spasenjsko zajedništvo s Bogom, je postao čovjekom (usp. Iv 1,14). Upravo uzimajući na sebe tijelo (usp. Rim 8,3; Heb 2,14; 1 Iv 4,2), rodivši se od žene (usp. Gal 4,4), »Sin Božji postade sin čovječji«[15] i naš brat (usp. Heb 2,14). Tako, budući da je On došao da bude dio ljudske obitelji, »na neki način [se] sjedinio sa svakim čovjekom«[16] i uspostavio novi red odnosa s Bogom, svojim Ocem, i sa svim ljudima, u koji možemo biti uključeni kako bismo bili dionici samog njegova života. Kao posljedica toga, preuzimanje ljudskog tijela, ne samo da ne ograničava spasenjsko djelo, već omogućuje Kristu da na konkretan način posreduje Božje spasenje za sve Adamove sinove i kćeri.

11. Zaključno, da bi se odgovorilo kako na individualistički redukcionizam pelagijaniističke tendencije, tako i na onaj neo-gnostički koji obećava čisto unutarnje spasenje, moramo podsjetiti na koji način Isus jest Spasitelj. On se nije ograničio na to da nam pokaže put koji vodi do susreta s Bogom, put koji bismo potom mogli sami proći, poslušni njegovim riječima i nasljeđujući njegov primjer. Krist je, prije svega, da bi nam otvorio vrata oslobođenja, sâm postao put: »Ja sam Put« (Iv 14,6).[17] Osim toga, ovaj put nije čisto unutarnji put na marginama naših odnosa s drugima i sa stvorenim svijetom. Naprotiv, Isus nam je darovao »put nov i živ što nam ga On otvori kroz [...] svoje tijelo« (Heb 10,20). Stoga, Krist je Spasitelj budući da je preuzeo na sebe naše čitavo čovječstvo i živio puni ljudski život, u zajedništvu s Ocem i braćom. Spasenje se, dakle, sastoji u tomu da se pridružimo njegovom životu, primajući njegova Duha (usp. Iv 4,13).[18] On je, istodobno, Spasitelj i Spasenje.

V. Spasenje u Crkvi, Kristovu tijelu

12. Mjesto u kojemu primamo spasenje, koje je donio Isus, je Crkva, zajednica onih koji, budući da su pridruženi novom redu odnosa koji je Krist započeo,

moгу primiti puninu Duha Kristova (usp. Rim 8,9). Razumjeti ovo spasenjsko posredovanje Crkve je silno važna pomoć u prevladavanju svih redukcionističkih tendencija. Spasenje koje nam Bog nudi, zapravo, ne postiže pojedinac vlastitim silama, kao što bi htio neo-pelagijanizam, već se spasenje temelji na odnosima koji potječu od utjelovljenoga Sina Božjega i koji oblikuju zajedništvo Crkve. Osim toga, budući da milost koju nam Krist daje nije, kako tvrdi neo-gnostička vizija, čisto unutarnje spasenje, nego nas uvodi u konkretne odnose koji je On sam živio, Crkva je vidljiva zajednica: u njoj dodirujemo tijelo Kristovo, na poseban način u najsiromašnijoj i trpećoj braći i sestrama. Stoga, spasenjsko posredovanje Crkve, koja je »sveopći sakrament spasenja«[19], daje nam sigurnost da se spasenje ne sastoji u samoostvarenju pojedinca kao jedinice, a niti u njegovu unutarnjem stapanju s božanskim, nego u pridruživanju u zajednicu osoba koja sudjeluje u zajedništvu Trojstva.

13. Kako individualistička tako i čisto nutarnja vizija spasenja u opreci su sa sakramentalnom ekonomijom spasenja po kojoj je Bog htio spasiti čovjeka. Sudjelovanje, u Crkvi, u novom redu odnosa, koje je započeo Krist, događa se po sakramentima, od kojih su krštenje vrata,[20] a euharistija izvor i vrhunac.[21] Tako se može vidjeti svu neutemeljenost umišljaja o samo-spasjenju, koje ovisi isključivo o ljudskim snagama. U vjeri, nasuprot tome, ispovijedamo da smo spašeni po krštenju, koje u nas utiskuje neizbrisivi biljeg pripadnosti Kristu i Crkvi, iz čega proizlazi preoblikovanje našega konkretnog načina življenja odnosa s Bogom, s ljudima i sa stvorenim svijetom (usp. Mt 28,19). Tako, očišćeni od istočnog i svakog drugoga grijeha, pozvani smo na novi život suobličen s Kristom (usp. Rim 6,4). Milošću sedam sakramenata, vjernici neprestano rastu i bivaju duhovno obnovljeni, posebice kada hod postaje

zamorniji i ne manjka padova. Kad, griješeći, napuštaju svoju ljubav prema Kristu, mogu, po sakramentu pokore, biti ponovno uvedeni u red odnosa koje je uspostavio Krist, da bi išli putom kojim je on hodio (usp. 1 Iv 2,6). Na taj način s nadom gledamo na posljednji sud, na kojemu će svaka osoba biti suđena prema konkretnosti svoje ljubavi (usp. Rim 13,8-10), posebice prema najslabijima (usp. Mt 25,31-46).

14. Sakramentalna spasenjska ekonomija suprotstavlja se također tendencijama koje predlažu čisto unutarnje spasenje. Gnosticizam se, zapravo, pridružuje negativnom pogledu na stvarateljski red, koji se shvaća kao ograničenje apsolutne slobode ljudskoga duha. To ima za posljedicu da se spasenje shvaća kao oslobođenje od tijela i od konkretnih odnosa u kojima osoba živi. Nasuprot tomu, ukoliko smo spašeni „prinosom tijela Isusa Krista“ (Heb 10,10; usp. Kol 1,22), pravo spasenje ne samo da nije oslobađanje od tijela, već naprotiv uključuje također njegovo posvećenje (usp. Rim 12,1). Ljudsko je tijelo oblikovao Bog, koji je u njega upisao govor koji poziva ljudsku osobu da prizna darove Stvoritelja i da živi u zajedništvu s braćom i sestrama. [22] Spasitelj je, svojim utjelovljenjem i svojim vazmenim otajstvom, ponovno uspostavio i obnovio ovaj izvorni govor i učinio nam ga pristupačnim u ekonomiji sakramenata. Zahvaljujući sakramentima, kršćani mogu živjeti u vjernosti Kristovu tijelu i, samim tim, u vjernosti konkretnom redu odnosâ koje nam je on darovao. Ovaj red odnosâ zahtijeva, na poseban način, brigu za čovjeka koji trpi, po tjelesnim i duhovnim djelima milosrđa.[23]

VI. Zaključak: Prenositi vjeru, u očekivanju Spasitelja

15. Svijest o punini životu u koju nas uvodi Isus Spasitelj, potiče kršćane na misiju, da naviještaju svim ljudima radost i svjetlo evanđelja.[24] U tom nastojanju moraju također biti spremni uspostaviti iskren i konstruktivan dijalog s vjernicima drugih religija, u uvjerenju da Bog može voditi prema spasenju u Kristu »sve ljude dobre volje, u čijim srcima milost nevidljivo djeluje«. [25] Dok se svim svojim silama posvećuje evangelizaciji, Crkva nastavlja moliti za konačan dolazak Spasitelja, jer „u nadi smo spašeni“ (Rim 8,24). Spasenje ljudi će se dovršiti tek kada, nakon što Krist pobijedi posljednjega neprijatelja, smrt (usp. 1 Kor 15,26), budemo potpuno sudjelovali u slavi uskrsloga Isusa, koji će privesti punini naš odnos s Bogom, s našom braćom i sestrama sa svim stvorenjima. Cjelovito spasenje, tijela i duše, konačno je odredište na koje Bog poziva sve ljude. Utemeljeni u vjeri, podupirani nadom, djelatni u ljubavi, po primjeru Marije, Majke Spasiteljeve i prve među spašenima, sigurni smo da je »naša... domovina na nebesima, odakle iščekujemo Spasitelja, Gospodina našega Isusa Krista: snagom kojom ima moć sve sebi podložiti on će preobraziti ovo naše bijedno tijelo i suobličiti ga tijelu svomu slavnomu« (Fil 3,20-21).

Vrhovni svećenik Franjo, dana 16. veljače 2018., odobrio je ovo Pismo, usvojeno na Plenarnom zasjedanju ove Kongregacije 24. siječnja 2018. i naredio njegovo objavljivanje.

Dano u Rimu, iz sjedišta Kongregacije za nauk vjere, 22. veljače 2018., na blagdan Katedre svetoga Petra.

+ Luis F. Ladaria, S.J.
Naslovni nadbiskup Thibice
Prefekt

+ Giacomo Morandi
Naslovni nadbiskup Cerveterija
Tajnik

- [1] Drugi vatikanski ekumenski koncil, Dogmatska konstitucija Dei Verbum, br. 2.
- [2] Usp. Kongregacija za nauk vjere, Izjava Dominus Iesus (6. kolovoza 2000.), br. 5-8: AAS 92 (2000), 745-749.
- [3] Usp. Franjo, Apostolska pobudnica Evangelii gaudium (24. studenoga 2013.), br. 67: AAS 105 (2013), 1048.
- [4] Usp. Isti, Enciklika Lumen fidei (29. lipnja 2013.), br. 47: AAS 105 (2013), 586-587; Apostolska pobudnica Evangelii gaudium, br. 93-94: AAS (2013), 1059; Discorso ai rappresentanti del V Convegno nazionale della Chiesa italiana (Obraćanje predstavnicima 5. Nacionalnog kongresa Crkve u Italiji), Firenca (10. studenoga 2015.): AAS 107 (2015), 1287.
- [5] Usp. Isti, Discorso ai rappresentanti del V Convegno nazionale della Chiesa italiana, Firenca (10. studenoga 2015.): AAS 107 (2015), 1288.
- [6] Usp. Isti, Apostolska pobudnica Evangelii gaudium, br. 94: AAS 105 (2013), 1059: »privlačnost gnosticizma, čisto subjektivna vjera koju jedino zanima određeno iskustvo ili niz ideja i spoznaja za koje se drži da mogu utješiti i prosvjetliti, ali gdje pojedinac u konačnici ostaje zatvoren u skučenom okviru vlastitog razuma i svojih osjećaja«; Papinsko vijeće za kulturu – Papinsko vijeće za međureligijski dijalog, Isus Krist - donositelj vode žive. Kršćansko promišljanje o »New Ageu« (Pontificio Consiglio della Cultura - Pontificio Consiglio per il dialogo interreligioso, Gesù Cristo, portatore dell'acqua viva. Una riflessione cristiana sul »New Age«), siječanj 2003., Vatikan 2003.
- [7] Franjo, Enciklika Lumen fidei, 47: AAS 105 (2013), 586-587.
- [8] Usp. Isti, Discorso ai partecipanti al pellegrinaggio della diocesi di Brescia (Obraćanje sudionicima hodočašća biskupije Brescia) (22. lipnja 2013.): AAS 95 (2013), 627: »u ovom svijetu gdje se niječe čovjeka, gdje se više voli ići putom gnosticizma, [...] 'niješana tijela' – Boga koji nije postao tijelom [...]«
- [9] Prema pelagijanističkom krivovjerju, koje se razvilo tijekom 5. stoljeća oko Pelagija, čovjek, da bi izvršio Božje zapovijedi i bio spašen, ima potrebu za milošću samo kao vanjskom pomoći svojoj slobodi (kao svjetlo, primjer, snagu), a ne kao duboko ozdravljenje i oživljavanje svoje slobode, bez prethodne zasluge, da bi mogao činiti dobro i postići život vječni.
- Složeniji je gnostički pokret, koji je nastao u 1. i 2. stoljeću, koji ima vrlo različite oblike. Gnostici su, općenito, vjerovali da se spasenje postiže po ezoteričkom poznavanju gnoze (gnosis). Takva gnoza objavljuje gnostiku svoju pravu bit, to jest, iskru božanskoga Duha koji boravi u njegovoj nutрини, koja treba biti oslobođena od tijela, koje je tuđe pravoj čovječnosti osobe. Samo na takav način gnostik se vraća svom izvornom bivstvu u Bogu, od kojega se bio udaljio po prvotnom padu.
- [10] Usp. Toma, Summa theologiae, I-II, q. 2.
- [11] Usp. Augustin, Ispovijesti I, 1: Corpus Christianorum, 27,1.
- [12] Drugi vatikanski ekumenski koncil, Apostolska konstitucija Gaudium et spes, br. 22.
- [13] Međunarodno teološko povjerenstvo, Neka pitanja o teologiji otkupljenja (Alcune questioni sulla teologia della redenzione), 1995, br. 2: Međunarodno teološko povjerenstvo, Documenti 1969-2004 (Bologna 2006.), 500.
- [14] Benedikt XVI., Enciklika Deus caritas est (25 prosinca 2005.), br. 1: AAS 98 (2006), 217; usp. Franjo, Apostolska pobudnica Evangelii gaudium, br. 3: AAS 105 (2013), 1020.
- [15] Irenej, Adversus haereses, III, 19,1: Sources Chrétiennes, 211, 374.
- [16] Drugi vatikanski ekumenski sabor, Apostolska konstitucija Gaudium et spes, br. 22.
- [17] Usp. Augustin, Tractatus in Ioannem, 13, 4: Corpus Christianorum, 36, 132: »Ja sam Put Istina i Život (Iv 14,6). Ako tražiš istinu, slijedi put; jer put je isto što i istina. Cilj kojemu težiš i put koji trebaš proći ista su stvar. Ne možeš stići do cilja slijedeći neki drugi put; ne možeš do Krista doći drugim putem, do Krista možeš doći samo po Kristu. U kojemu smislu dolaziš do Krista po Kristu? Dolaziš do Krista Boga po Kristu čovjeku; po Riječi koja je postala tijelom dolaziš do Riječi koja je u početku bila kod Boga.«
- [18] Toma, Quaestio de veritate, q. 29, a. 5, co.
- [19] Drugi vatikanski ekumenski koncil, Dogmatska konstitucija Lumen gentium, br. 48.
- [20] Usp. Toma, Summa theologiae, III, q. 63, a. 3.
- [21] Usp. Drugi vatikanski ekumenski sabor, Dogmatska konstitucija Lumen gentium, br. 11; Konstitucija Sacrosanctum concilium, br. 10.
- [22] Usp. Franjo, Enciklika Laudato si' (24. svibnja 2015.), br. 155: AAS 107 (2015), 909-910.
- [23] Usp. Isti, Apostolsko pismo Misericordia et misera (20. studenoga 2016.), br. 20: AAS 108 (2016), 1325-1326.
- [24] Usp. Ivan Pavao II., Enciklika Redemptoris missio (7. prosinca 1990.), br. 40: AAS 83 (1991), 287-288; Franjo, Apostolska pobudnica Evangelii gaudium, br. 9-13: AAS 105 (2013), 1022-1025.
- [25] Drugi vatikanski ekumenski koncil, Apostolska konstitucija Gaudium et spes, br. 22.

PRIOPĆENJE S XX. ZAJEDNIČKOG ZASJEDANJA HBK I BKBIH

— SARAJEVO, 14. OŽUJKA 2018. —

Članovi Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine i Hrvatske biskupske konferencije održali su svoje dvadeseto redovito godišnje zajedničko zasjedanje, 14. ožujka 2018. u Nadbiskupskoj rezidenciji u Sarajevu pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića, predsjednika BK BiH, i nadbiskupa zadarskog mons. Želimira Puljića, predsjednika HBK. U radu zasjedanja sudjelovala su 24 člana dviju Biskupskih konferencija dok su se tri člana ispričala.

Apostolski nuncij u BiH nadbiskup Luigi Pezzuto sudjelovao je u uvodnom dijelu zasjedanja te u svom obraćanju istaknuo važnost susreta dviju Biskupskih konferencija tijekom kojeg promišljaju o življenoj stvarnosti međusobnog zajedništva i načinima sve dublje povezanosti.

Biskupi su saslušali godišnje izvješće o radu Vijeća HBK i BK BiH za hrvatsku inozemnu pastvu i Ravnateljstva dušobrižništva za Hrvate u inozemstvu. Upoznati su: s personalnim i aktualnim pitanjima u hrvatskim župama i misijama, s financijskim stanjem Fonda solidarnosti te s događanjima u 2017. i planovima za 2018. godinu kao i s nekim otvornim pitanjima i izazovima. Izrazili su zahvalnost članovima spomenutog Vijeća i djelatnicima dušobrižništva, a posebno svim svećenicima, đakonima, časnim sestrama i pastoralnim suradnicima i suradnicama u hrvatskim župama i misijama širom svijeta. I ovom prigodom potiču sve Hrvate katolike koji su otišli iz Republike Hrvatske, Bosne i Hercegovine i drugih zemalja u kojima su Hrvati autohtoni, da gaje povezanost s Katoličkom Crkvom tamo gdje žive i aktivno se uključuju u hrvatske župe i misije. Također potiču vlasti u Republici Hrvatskoj i Bosni i Hercegovini da stvore uvjete za ostanak posebno mladih ljudi, ali i da pomognu svim onima koji bi se željeli

vratiti u Republiku Hrvatsku ili u Bosnu i Hercegovinu.

Iz izvješća o službenom pohodu Papinskom hrvatskom zavodu sv. Jeronima u Rimu biskupi su upoznati sa stanjem te novostima i promjenama u spomenutom Zavodu i radu Nadzornog odbora kao i o broju studenata u tekućoj akademskoj godini koji studiraju na deset rimskih crkvenih (sve)učilišta, a dolaze iz 15 biskupija Crkve u hrvatskom narodu. Također su izabrali sadašnjeg vicerektora preč. Marka Đurina na novi mandat te s radošću prihvatili izvješće o pozitivnom ozračju u Zavodu koji je od posebne važnosti za Crkvu u hrvatskom narodu.

U izvješću o provedbi akcije Tjedan solidarnosti s Crkvom i ljudima u BiH pod geslom *Da se ne ohladi ljubav mnogih*, biskupi su informirani o dobroj suradnji Hrvatskog Caritasa i Caritasa Bosne i Hercegovine. Zahvaljujući spomenutoj akciji, sufinancirani su brojni karitativni projekti u biskupijskima zajednicama u Bosni i Hercegovini kroz koje se pomaže starim i iznemoglim osobama, djeci i mladima u potrebi. Biskupi su, također, upoznati da je u isto vrijeme u Bosni i Hercegovini provedena karitativna akcija pod nazivom Nedjelja solidarnosti. Zahvaljuju svima koji svojim molitvama, priložima i karitativnim pothvatima pokazuju otvoreno srce za ljude u potrebi. Posebnu su pozornost posvetili teškom stanju u katoličkim župnim zajednicama koje su prognane tijekom rata te u njima sada živi mali broj vjernika. Svjesni potrebe da učine sve što im je moguće kako bi pomogli opstanak, ostanak i povratak posebno u takve župe, biskupi potiču sve ljude u vlasti da se snažnije zauzmu oko ispravljanja nepravde te da se ponajprije tim ljudima pruži konkretna pomoć u stvaranju uvjeta za život dostojan čovjeka

Na dnevnom redu zasjedanja bilo je i godišnje izvješće o radu Komisije HBK i BK BiH za hrvatski martirologij koja želi pomoći u rasvjetljenju bremenite prošlosti s prvotnim ciljem što detaljnijeg prikupljanja podataka o mogućim žrtvama ubijenima iz mržnje »prema vjeri« (in odium fidei) za koje postoji mogućnost uzdizanja na čast oltara. Biskupi su izrazili zahvalnost biskupijskim povjerenicima i drugim članovima Komisije za njihov rad.

Svjesni da je svećenička formacija odlučujuća za poslanje Crkve, biskupi su upoznati s potrebom dorade Temeljnih odredbi o svećeničkom odgoju i izobrazbi za dvije Biskupske konferencije u skladu s novim dokumentom *Ratio Fundamentalis Institutionis Sacerdotalis*. Dali su potporu za nastavak izrade programa za trogodišnju trajnu formaciju biskupijskih i redovničkih odgojitelja i odgojiteljica kroz suradnju Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja i Vijeća za bogoslovna i Vijeća za mala sjemeništa BK BiH.

Biskupi su upoznati s tijekom priprema za Treći nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji koji će se održati u Splitu i Solinu, 15. i 16. rujna 2018. pod geslom *Obitelj – izvor života i radosti*.

Biskupi su razmišljali o najboljim načinima suradnje HBK i BK BiH na

liturgijskom planu u duhu Apostolskog pisma u obliku motu propria pape Franje *Magnum principium* gdje se ističe kako »u biskupskim konferencijama u kojima se govori istim jezikom treba jamčiti i vjerno sačuvati smisao izvornog teksta prevedenih bogoslužnih knjiga«, i da to uvijek ima »odražavati jedinstvo rimskog obreda«.

Svi nazočni biskupi, u zajedništvu s apostolskim nuncijem u Bosni i Hercegovini nadbiskupom Luigijem Pezzutom, 13. ožujka 2018., na petu godišnjicu izbora pape Franje, slavili su Svetu misu u katedrali Srca Isusova u Sarajevu. Svečanom Euharistijskom slavlju predsjedao je kardinal Vinko Puljić, a propovijedao nadbiskup Želimir Puljić. Također su, 14. ožujka 2018. slavili Euharistiju u crkvi sv. Ćirila u Metoda s bogoslovnom zajednicom i svećenicima u Vrhbosanskom bogoslovnom sjemeništu. Predsjedao je i propovijedao nadbiskup metropolit splitsko-makarski mons. Marin Barišić, predsjednik Vijeća HBK za sjemeništa i duhovna zvanja.

Sarajevo, 14. ožujka 2018.

*Tajništvo HBK
Tajništvo BK BiH*

Broj: 218/2018.

Krk, 23. ožujka 2018.

VELIKI ILI SVETI TJEDAN 2018.

Svečana godišnja proslava Vazmenog otajstva u Svetom tjednu započinje na Maslinsku nedjelju, 25. ožujka.

Na VELIKI ČETVRTAK, 29. ožujka u 10.00 sati u katedrali, slavit ćemo svečanu koncelebriranu Misu posvete ulja. Na toj će Misi svećenici obnoviti svoja svećenička obećanja. Na ovu Euharistiju pozivam sve svećenike, redovnike, redovnice i naše bogoslove. Zahvaljujem svećenicima čijim strpljivim radom svake godine lijepi broj naših vjernika sudjeluje na Misi posvete ulja. Uvjeren sam da će se na vaš poziv i ove godine odazvati velik broj vjernika.

Svećenici na čijim se područjima ove godine slavi sveta potvrda, neka animiraju svoje krizmanike i potaknu ih na sudjelovanje na misi Krizme u katedrali.

Katedralni župnik će se pobrinuti za dostatan broj ispovjednika koji će, prema običaju, u katedrali ispovijedati od 8.30 do 9.45 sati. Svećenici će u župama upozoriti vjernike na ovu mogućnost. Sve svećenike, redovnike i bogoslove pozivam u 12.00 sati na objed u Biskupskom dvoru.

Navečer se u svakoj župi slavi samo jedna sveta Misa Večere Gospodnje. Neka se svi svećenici i redovnici toga pridržavaju i koncelebriraju na toj misi. Svećenici koji su prije podne slavili s Biskupom Misu posvete ulja mogu slaviti i Misu Večere

Gospodnje. Svećenici i redovnici u gradu Krku pozvani su na Misu Krizme i na Misu Večere Gospodnje u katedrali.

Misu Večere Gospodnje u katedrali ćemo slaviti u 20.30 sati. Nakon mise je Euharistijsko klanjanje do ponoći.

U svrhu promocije novih duhovnih zvanja, milostinja Velikog četvrtak ove će se godine u našim župama skupljati s nakanom »Za svećenički pomladak«. Župnici će sakupljeno poslati redovitim putem na Biskupski ordinarijat.

VELIKI PETAK je za vjernike dan sabranosti, proslave Kristove muke te dan posta i nemrsa. Svake godine milostinja toga dana ide za pomoć Svetoj Zemlji i Istočnim Crkvama.

Obred muke i smrti Gospodnje u katedrali će započeti u 18.30 sati, nakon kojeg slijedi procesija s moćima sv. Križa po gradu.

Na VELIKU SUBOTU, 31. ožujka vazmeno bdijenje u katedrali započet će u 21 sat.

Na USKRS, 1. travnja, predvodit ću u katedrali svečano misno slavlje u 10.30 sati, a u 18.30 sati svečanu Večernju svetkovine Vazma.

✠ Ivica, biskup

Broj: 219/2018.

Krk, 23. ožujka 2018.

NEDJELJA DOBROG PASTIRA – DAN MOLITVE ZA DUHOVNA ZVANJA

– 22. TRAVNJA 2018. –

Na Četvrtu vazmenu nedjelju, koja ove godine pada 22. travnja, po 55. puta obilježavamo Dan molitve za duhovna zvanja.

U *Službenom vjesniku Biskupije Krk* 5/2017., na str. 156., objavili smo prigodnu poruku pape Franje, koja može poslužiti u katehetskoj pouci mladih te u pripremi propovijedi za taj dan.

Potičem vas da u ovoj Godini duhovnih zvanja iskoristite ovu nedjelju te kroz

molitvu i pastoralnu animaciju približite vjernicima važnost duhovnih zvanja za život Crkve.

Pratimo posebno mlade u njihovim traganjima i duhovnom rastu te im pomognimo da se odvaže odazvati pozivu na život posvećen Gospodinu

✠ Ivica, biskup

Broj: 220/2018.

Krk, 23. ožujka 2018.

MJESEC SVIBANJ

Iskoristimo, braćo svećenici, i svibanjske pobožnosti za molitvu da Bog, po zagovoru Marije Kraljice apostola, našu biskupiju blagoslovi novim duhovnim zvanjima.

U knjižici koju smo priredili za Godinu duhovnih zvanja možete pronaći prigodne materijale za sadržajnu molitvu krunice.

✠ Ivica, biskup

► POVJERENSTVO ZA PASTORAL OBITELJI**TREĆI NACIONALNI SUSRET HRVATSKIH KATOLIČKIH OBITELJI**

U pripremi smo trećeg Nacionalnog susreta hrvatskih katoličkih obitelji koji će se održati u Splitu i Solinu, **15. i 16. rujna 2018.** Godine, pod geslom *Obitelj – izvor života i radosti*.

U okviru priprema za ovaj događaj prošla je godina bila posvećena poslanju očeva u obitelji, dok je ova posvećena majkama i majčinstvu, duši i blagoslovu svake obitelji. U svrhu lakšega zajedničkoga rada s obiteljskim zajednicama, roditeljima prvopričesnika i krizmanika te ostalim zajednicama u župi, podijeljeni su vam i prošle i ove godine materijali koji obrađuju teme očinstva odnosno majčinstva.

Sam susret u Splitu i Solinu odvijat će se po otprilike istoj shemi kao i onaj prošli u Rijeci. U subotu 15. rujna 2018. bio bi svečani prijenos zavjetne svijeće iz kate-

drale sv. Duje na Gospin Otok u Solinu uz prigodni program, a 16. rujna 2018. u jutarnjim satima bio bi uvodni program i euharistijsko slavlje u 11 sati.

Na susret bismo kao biskupija išli organizirano s autobusima i to u subotu ujutro, a vratili bi se u nedjelju navečer. Domaćini će se pobrinuti za spavanje po obiteljima.

Povjerenstvo i Ured za obitelj preuzet će centralnu organizaciju, a vas župnike molimo da župljane upoznate sa susretom, da ih potaknete na sudjelovanje, te da **do kraja svibnja** prikupite prijave kako bismo se onda mogli organizirati što se tiče prijevoza, smještaja i sudjelovanja na susretu.

Anton Valković, povjerenik za obitelj

HOD ZA ŽIVOT

Građanska inicijativa *Hod za život* organizira u subotu **19. svibnja 2018.** treći hod građana u znak potpore svakom djetetu – rođenom i nerođenom, njegovoj majci, ocu i svakoj obitelji. Cilj *Hoda za život* je skretanje pozornosti na poštivanje svakoga ljudskog života – od začeca do prirodne smrti. Ovoga puta hod će se organizirati u Rijeci, Zagrebu i Splitu, i hrvatski će građani, već tradicionalno treću subotu u mjesecu, hodati pod nacionalnim geslom **Za život, obitelj i Hrvatsku.**

Mole se župnici da animiraju župljane na sudjelovanje u Hodu koji će se održati u **Rijeci** ali i također da angažiraju laike koji će se u svojim župama pobrinuti oko organizacije i distribucije materijala. Trenutno su angažirani Šime Paparić za Rab i Josetta Blažić za Krk (Cres, Lošinj). Također ćemo na vaše emailove proslijediti sve materijale koji su vezani uz ovu inicijativu. Potrebno je **do kraja travnja** javiti Uredu za obitelj koliko se ljudi prijavilo za autobusni prijevoz kako bi se što bolje i na vrijeme organizirali.

Anton Valković, povjerenik za obitelj

➤ **KATEHETSKI URED**

Broj: 24/2018.

Krk, 2. ožujka 2018.

HODOČAŠĆE DJECE KRČKE BISKUPIJE NA GROB BISKUPA MAHNIĆA 2018.

Poštovana/i!

Hodočašće djece viših razreda osnovne škole na grob biskupa Mahnića organizirat će se i ove godine i to u subotu, **24. ožujka**. Prema ranijem dogovoru geslo svih susreta je: »*Svijetli trag biskupa Antuna Mahnića*«, a svake se godine daje određeni naglasak. Budući je ova godina u znaku duhovnih zvanja i da su učenici i vjeroučitelji izradili slikovnicu o sluzi Božjem Antunu Mahniću, geslo ovog susreta je naslov slikovnice »*Div s Jadrana*«.

Da bismo se što bolje pripremili za ovo hodočašće potrebno donosimo neke važnije informacije i naputke:

1. Hodočašće će započeti u **9.30 sati** okupljanjem na Trgu krčkih glagoljaša (kod samostana o. Trećoredaca i crkve Majke Božje od Zdravlja. Hodočasnici će biti raspoređeni u četiri grupe koje će posjetiti četiri mjesta (Franjevački samostan, grob majke sluge Božjega Antuna Mahnića na krčkom groblju, katedrala i dvorana Biskupije). Osim toga bit će i promocija spomenute slikovnice o životu sluge Božjega Antuna Mahnića. U kojoj grupi će biti vaši hodočasnici obavijestit ćemo vas naknadno. Zato nam je jako

važno da **obavezno** do **17. ožujka** javite broj hodočasnika. Potom će uslijediti sveta misa koju će predvoditi naš biskup mons. Ivica Petanjak. Završetak s ručkom na Kamplinu predviđen je oko **13.00 sati**.

2. U obzir dolaze učenici viših razreda osnovne škole.

3. Organizacija putovanja je u nadležnosti župnih ureda u suradnji s vjeroučiteljima u školi.

4. U pripremi za ovaj Susret kao i svake godine potaknite djecu da mole molitvu na sličici s likom biskupa Mahnića.

5. Pjevanje pjesama u liturgiji predvodit će djeca iz župe Krk. Radi boljeg i aktivnijeg sudjelovanja djece u liturgiji trebalo bi to s njima uvježbati. Pjesme i himna nalaze se na biskupijskoj web stranici: biskupijakrk.hr. Poslat ću vam ih i u privitku. Kao i prethodnih godina na kraju mise predstavnici župa donijet će na grob biskupa Mahnića po jedan cvijet. Svaka župa treba odrediti svog predstavnika koji će se prema običaju smjestiti na klupice u donjem prezbiteriju. Molitvu vjernika molit će predstavnici župa otoka Krka. Čitanje čita vjeroučitelj iz pastoralnog područja Rab.

*Mr. sc. Anton Peranić,
predstojnik*

KRONIKA KRČKOG BISKUPA

Mons. Ivica Petanjak je:

Veljača

2. slavio u katedrali svetu misu na blagdan prikazanja Gospodinovog – Svijećnice;
10. slavio u katedrali svetu misu na spomendan bl. Alojzija Stepinca te s redovnicima i redovnicama obilježio dan posvećenog života;
14. na Čistu srijedu slavio u katedrali svetu misu s obredom pepeljenja;
15. - 18. izvršio pastirski pohod župama Osor, Ustrine i Punta Križa sa slavljem sakramenta svete potvrde u Osoru i Ustrinama;
22. - 25. izvršio pastirski pohod župama Nerezine, Sveti Jakov i Ćunski te slavio sakrament svete potvrde u istim župama;
27. - 28. bio na pastirskom pohodu župama Veli Lošinj, Ilovik i Unije.

Ožujak

1. - 4. izvršio pastirski pohod župama Veli Lošinj, Ilovik i Unije sa slavljem sakramenta svete potvrde u Velom Lošinju i Iloviku te posvetio oltar i blagoslovio kapelu kod Milosrdnih sestara Svetog Križa u Velom Lošinju (3. ožujka);

5. primio u posjet gradonačelnika grada Krka, g. Darija Vasilića;
 - predmolio u Krku u svećeničkom domu Sv. Josipa Večernje pohvale pokojničkog slavlja prigodom ispraćaja tijela pokojnog vlč. Bogumila Dabe;
6. pohodio mlade svećenike na permanentnoj formaciji u Lovranu;
7. predvodio svetu misu i sprovedne obrede vlč. Bogumila Dabe u Novalji;
- 8.–11. izvršio pastirski pohod župi Mali Lošinj i slavio sakrament svete potvrde;
13. sudjelovao u Sarajevu na svetoj misi prigodom obilježavanja godišnjice izbora pape Franje;
14. sudjelovao u Sarajevu na XX. redovitom godišnjem zajedničkom zasjedanju BK BiH i HBK;
18. slavio u Puntu svetu misu prigodom završetka pučkih misija;
19. pohodio Svećenički dom sv. Josipa u Krku te slavio svetu misu;
21. predvodio Plenarni preduskrsni svećenički sastanak u Krku;
24. u katedrali predslavio misu na Hodočašću djece na grob sluge Božjega Antuna Mahnića.

➤ **SVEĆENICI****PROMJENE U SVEĆENIČKIM SLUŽBAMA**

Vlč. VEDRAN KIRINČIĆ – prestao je vršiti službu kapelana župe Most Precious Blood u Biskupiji Brooklyn (SAD) i imenovan je upraviteljem spomenute župe. Ostaje mu i nadalje služba voditelja HKM u Astoriji.

Mons. mr. ENCO RODINIS – razriješen je službe ravnatelja IKA-e i službe v.d. pročelnika Centra za promicanje socijalnog nauka Crkve pri HBK i stavljen je na raspolaganje Zagrebačkoj nadbiskupiji za potrebe Društva Sollicitudo d.o.o.

► IZVJEŠTAJI**VLČ. VEDRAN KIRINČIĆ POSTAO UPRAVITELJ AMERIČKE ŽUPE**

– ASTORIA, NEW YORK, 4. VELJAČE 2018. –

U župi Predragocjene Krvi u biskupiji Brooklyn prvi puta u povijesti te američke župe u Astoriji, New Yorku, svećenik Krčke biskupije Vedran Kirinčić preuzeo je 4. veljače službu župnog upravitelja. Naime, u toj župi od godine 1971. postoji i Hrvatska katolička misija bl. Ivana Merza gdje se svake nedjelje u kripti istoimene crkve okuplja hrvatska katolička zajednica i slavi euharistiju na hrvatskom jeziku. Astoria kao dio New Yorka poznata je kao multietnička sredina što je posebno došlo do izražaja i na svečanoj misi uvođenja u službu novoga župnog upravitelja. U dupkom punoj crkvi liturgiju su obogatili župni zborovi američke, hrvatske i latinoameričke zajednice.

Svečanu misu s posebnim blagoslovom novoimenovanog upravitelja predvodio je biskupski vikar Queensa vlč. Tom Pettei. Uz druge svećenike, kao delegat krčkog biskupa, misu je suslavio i mons. Franjo

Velčić, generalni vikar Krčke biskupije, koji se na kraju mise u ime biskupa Ivica Petanjka prigodnom riječi obratio vlč. Kirinčiću i brojnim okupljenim hrvatskim vjernicima koji su tim povodom došli i iz drugih župa američkoga velegrada. U ime vjernika novoimenovanom upravitelju i voditelju hrvatske katoličke misije obratila se Bosiljka Buccaran.

Nakon mise u obližnjoj sportskoj dvorani svoje su zadovoljstvo što u svojoj sredini imaju hrvatskog svećenika posebno izrazili hrvatski vjernici New Yorka zajedničkim druženjem uz kavu, kolače i hrvatsku pjesmu. Vlč. Kirinčić djetinjstvo je proveo u Americi, srednju školu pohađao u Pazinskom kolegiju a teološki studij završio u Rimu. Zaređen je za svećenika Krčke biskupije godine 2008. u krčkoj katedrali. Od 2012. na službi je voditelja Hrvatske misije u Astoriji, New York.

CARITAS BISKUPIJE KRK U POHODU CARITASU VRHBOSANSKE NADBISKUPIJE

– SARAJEVO, 3. I 4. VELJAČE 2018. –

Karitativna povezanost našeg biskupijskog Caritasa i Vrhbosanske nadbiskupije započela je nakon domovinskog rata i to pomaganjem župe Cer u Vrhbosanskoj nadbiskupiji.

Ova se karitativna linija razvijala kroz nekoliko godina, onda je utihnula. Novi pomak na planu karitativne povezanosti ovih dviju dijeceza predstavlja povezivanje preko biskupijskih Caritasa.

Na poziv ravnatelja Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije dr. don Mirka Šimića, upućenog ravnatelju Caritasa biskupije Krk, jedna je delegacija našeg Caritasa pošla u pohode Caritasu u Sarajevo. Delegaciju su, uz ravnatelja Caritasa Krk, sačinjavali članovi župnog zbora, župnih vijeća i pridruženih članova iz župe Vrh.

Program pohoda obuhvatio je dva dana: subotu 3. i nedjelju 4. veljače. Prvog

dana delegacija se upoznala s raznovrsnim programima i projektima koje provodi Caritas Vrhbosanske nadbiskupije u njihovim objektima i institucijama, kao i kroz video prezentaciju predstavljenim projektima na terenu nadbiskupije. U popodnevnim satima bila je prigoda za razgledavanje Sarajeva pod vodstvom caritasovih djelatnica i djelatnika, a navečer slavlje sv. Mise u kapelici Drinskih mučenica u središnjici Caritasa te blagoslov grla uz spomendan sv. Blaža.

Na večeri se u Caritasovom objektu priključio i nadbiskup sarajevski, kardinal Vinko Puljić, koji je prisutne upoznao sa prilikama u svojoj nadbiskupije, što je u slušateljima pobudilo duboke osjećaje kako se to vidjelo i iz postavljenih mu pitanja. Tom prigodom ravnatelj Milovčić uručio je ravnatelju Šimiću donaciju Caritasa biskupije Krk od 100.000 kn za dom za umirovljenike koji grade, a nosit će ime utemeljitelja Caritasa Vrhbosanske nadbiskupije nadbiskupa dr. Ivana Evandeliste Šarića.

U nedjelju su članovi delegacije pohodili župu Gromiljak u općini Kiseljak

gdje je ravnatelj Milovčić, uz koncelebraciju ravnatelja Mirka Šimića i župnika Iliju Karlovića predvodio pučku sv. Misu i uputio riječ kršćanske podrške i ohrabrenja okupljenim vjernicima iskazujući im blizinu, suosjećanje i solidarnost. Pod Misom je milozvučno pjevao zbor iz Vrha, koji je u vedrom i raspjevanom raspoloženju nastavio susret i pred crkvom nakon Mise. Posjet se nastavio pohodom gradilištu doma Ivan Ev. Šarić.

Nakon ručka u Caritasovoj središnjici brzo se primaklo vrijeme za povratak.

Sve viđeno i doživljeno, počevši od gostoprimstva, ljubaznosti i uslužnosti domaćina koji su se maksimalno angažirali da sve protekne u najboljem redu, preko organizacije susreta i prezentacije Caritasa i njegovih djelatnosti, ostavilo je dubok trag radosti, povezanosti, prijateljstva među svim sudionicima.

Uzvratni susret u našoj biskupiji bit će nova prilika za osvježanje sjećanja i obnovu povezanosti.

I. M.

ODRŽAN SUSRET REDOVNIKA I REDOVNICA KRČKE BISKUPIJE

– KRK, 10. VELJAČE 2018. –

Na spomendan blaženog Alojzija Stepinca, a povodom obilježavanja Dana posvećenog života, u krčkoj je katedrali održan susret redovnika i redovnica koji djeluju u Krčkoj biskupiji. Okupilo se tako petnaestak redovnika i četrdesetak redovnica.

Svetoj misi u 18 sati koju je predvodio biskup Ivica Petanjak prethodilo je predavanje s. Estere Radičević o povezanosti Družbe Milosrdnih sestara Svetog Križa i blaženog kardinala. Svojim predavanjem, s. Estera je nazočnima približila i herojsko djelovanje Majke Amadeje,

čuvane provincijalke u ratno i poratno vrijeme Drugog svjetskog rata, koja je za svoj pothvat spašavanja djevojčice Zdenke nagrađena i naslovom Pravednika među narodima. Navedimo ukratko da je 2006. godine u Đakovo sestrama stiglo pismo gđe Zdenke Grünbaum iz Amerike koja je pod zaštitom majke Amadeje provela skrivena u samostanu u Đakovu godine svoga školovanja od lipnja 1941. do svibnja 1945. godine. Bila je Židovka i rodom iz Osijeka, a Majci Amadeji doveo ju je svećenik Alfred Holender. Ona ju je skrivala pod lažnim imenom i osim majke Amadeje vjerojatno su rijetke sestre znale za pravi

identitet djevojčice. Majka Amadeja bila je duboko svjesna činjenice da ovim činom izlaže cijeli samostan smrtnoj opasnosti. Nakon rata, Zdenka je napustila Hrvatsku i živjela u Izraelu i Americi. Godine 2007. posjetila je Đakovo. U znak zahvalnosti pokrenula je postupak kod izraelskih vlasti te ja Majka Amadeja proglašena Pravednicom među narodima i upisana u Jad Vašemu u Jeruzalemu. Svečanost proglašenja održana je u Đakovu 23. ožujka 2009. godine.

Na svetoj misi, na kojoj je koncelebriralo dvadesetak svećenika, biskup Petanjak istaknuo je u propovijedi kako je prije dvadeset godina, za vrijeme beatifikacije u Mariji Bistrici, sveti Ivan Pavao II. izrekao rečenicu koja se neprestano ponavlja i provlači kroz sve govore o Stepincu: da je on kompas Crkvi u Hrvata. Ako kompas pokazuje strane svijeta i pomaže

čovjeku da se ne izgubi, onda Crkva u našem narodu, ako se ne želi izgubiti i ako ne želi besciljno lutati bespućima ovog svijeta, ne može zaobići Alojzija Stepinca ili da budemo još jasniji: ne može postavljati nekog drugog temelja koji već nije postavljen ili koji ne bi imao isti Stepinčev sadržaj, naglasio je biskup Ivica i dodao da zato blaženi Alojzije Stepinac nije samo blagdan koji se spominje i slavi, nego je program života koji se mora ostvariti. Redovnicama i redovnicima je između ostalog posvijestio da bi oni po svom slobodnom izboru i predanju morali biti najsvetiji dio Crkve Kristove, a to je moguće samo pod jednim uvjetom: ljubeći Red ili zajednicu i družbu koju su izabrali/le. Nakon svete mise ugodno je druženje nastavljeno u dvorani Biskupije.

ZBD

OSTVAREN PROJEKT »BUDI SVOJ« KATOLIČKOG VJERONAUKA SREDNJE ŠKOLE U KRKU

– KRK, 3. OŽUJKA 2018. –

U subotu 3. ožujka, u dvorani Srednje škola Hrvatski kralj Zvonimir u Krku, a u organizaciji vjeroučitelja vlč. Antona Peranića i Slave Petrinović i suradnji nastavnica hrvatskog jezika, održan je mozaični, poetsko-scenski i glazbeni program, obogaćen zanimljivim svjedočanstvima. Budući da je u Krčkoj biskupiji u tijeku Godina duhovnih zvanja, ovim se programom okupljenima, a napose mladima, htjelo približiti duhovni poziv imajući na pameti da Bog svakome pristupa individualno, poštujući njegove posebnosti, talente i afinitete i omogućujući mu da se i u duhovnom pozivu ostvari na sasvim originalan i individualan način – da bude svoj i razvije svoju osobnost i životni poziv u punini.

To su nam približila dva scenska nastupa krčkih srednjoškolaca, a zatim i svjedočanstva đakona Josipa Karabaića, s. karmelićanke Andreje Petravić i dugogodišnjeg misionara u Africi – sada župnika u Puntu i Staroj Baški vlč. Ivica Kordića koji su iznijeli iskustvo svog vlastitog poziva i životnog puta na koji su se odvažili krenuti. O otvorenosti prema Bogu, životu i duhovnom pozivu kao roditelja mnogobrojne obitelji progovorio je g. Pave Barbiš iz Malinske.

Okupljenima su se prigodnom rječju obratili i ravnateljica Srednja škole Đurđica Cvitkušić, prof., vlč. Anton Peranić, organizator ovog događanja i predstojnik Katehetskog ureda, te, preko video zida, krčki biskup mons. Ivica Petanjak.

Ova je priredba imala i humanitarni karakter. Prikupljalo se tako dobrovoljne priloge za *Fond sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića* kojim se pomaže potrebnim učenicima i studentima. Fond je predstavio mons. Ivan Milovčić, ravnatelj Caritasa Biskupije Krk.

Program su svojim glazbenim nastupima obogatili Ana Lipovac, dječji zbor Kapljice, članovi školskog zbora, Family band Kamenar te klapa svećenika. Luka Vadnov kazivao je stihove pjesme Augusta

Šenoa *Budi svoj*. Voditelji su bili Anamarija Fugošić i Stjepan Toljanić.

Kako je napisala jedna od sudionica ovog programa, *ovaj bogati program – pjesme, dramatizacije, kazivanje i svjedočanstava ljudi koji su svoj život posvetili Bogu, prisutne je nasmijao, raznježio, naježio. Nitko nije ostao ravnodušan. Svi smo bili potaknuti na razmišljanje o svojim životima. Mladi o budućnosti, stariji o prošlosti. Neka nam to iskustvo ostane u srcu kako bismo hrabro kročili na svom životnom putu.*

BISKUPIJSKA ZAVRŠNICA VJERONAUCNE OLIMPIJADE

– KRK, 9. OŽUJKA 2018. –

Završnica Vjeronaučne olimpijade za vjeroučenike osnovnih i srednjih škola s područja Krčke biskupije u organizaciji Katehetskog ureda Krčke biskupije održana je petak 9. ožujka 2018. u prostorima OŠ Frana Krste Frankopana u Krku. Inače, to se natjecanje trebalo održati 27. veljače, ali je zbog vremenskih nepogoda bilo odgođeno. Na završnom natjecanju, koje je imalo za temu *Kršćani na putu dijaloga* sudjelovalo je osam osnovnoškolskih i dvije srednjoškolske ekipe.

Vjeronaučna olimpijada započela je molitvom. Riječi pozdrava i dobrodošlice natjecateljima i njihovim mentorima uputili su i uspjeh poželjeli mr. Anton Peranić, predstojnik Katehetskog ureda i gosp. Serđo Samblić, ravnatelj OŠ Frana Krste Frankopana.

Nakon toga, pristupilo se natjecanju koje se sastojalo od tri dijela: pisanoga testa, tombole i milijunaka.

Prvo mjesto osvojila je ekipa OŠ Omišalj iz Omišlja u sastavu: Marija Dukić, Manuela Feretić, Lucija Mahulja i

Ena Vranić pod vodstvom vjeroučiteljice Katarine Čakarun. Oni će zastupati Biskupiju na državnom natjecanju. Drugo mjesto zauzela je ekipa Fran Krsto Frankopan iz Krka a na treće mjesto plasirala se ekipa OŠ A. G. Matoša iz Novalje.

Na završnom natjecanju za učenike srednjih škola Krčku biskupiju zastupat će SŠ Ambroza Haračića iz Malog Lošinja u sastavu: Marija Gazilj, Nikolina Karčić, Ana Mikić i Brigita Sorić pod vodstvom vjeroučiteljice s. Branke Plenča. Drugo mjesto pripalo je SŠ Mark Antuna de Dominisa iz Raba.

Za vrijeme ispravljanja testova natjecatelji su pod vodstvom vjeroučiteljice Mirjane Žužić uvježbavali pjesme koje će se pjevati na hodočašću djece na grob sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića te imali kreativnu korizmu radionicu. Na kraju su podjeljene nagrade natjecateljima i njihovim voditeljima, koje je darovao biskup Ivica Petanjak.

Anton Peranić

KORIZMENI SUSRET REDOVNICA

– PORAT, 14. OŽUJKA 2018. –

S Isusom na križu

Redoviti korizmeni susret redovnica koje djeluju na području Krčke biskupije održan je u srijedu 14. ožujka u Portu u samostanu franjevac trećoredaca te u samostanu Milosrdnih sestara sv. Križa, u organizaciji Povjerenstva za ustanove posvećenoga života Krčke biskupije. Ovogodišnji susret bio je u znaku visokoga jubileja – 150. obljetnice dolaska redovnica Družbe milosrdnih sestara sv. Križa u hrvatske krajeve.

Na početku susreta sudionice je u samostanskoj crkvi Sv. Marije Magdalene franjevac trećoredaca pozdravio povjerenik za Ustanove posvećenoga života, vlč. Zvonimir koji je zaželio da susret bude poticajan da »uspijemo i mi biti dionici Božje pobjede nad tamom«.

Potom je predavanje pod nazivom *Kristov križ – ponos redovnice* održala dr. s. Meri Gotovac iz Družbe milosrdnih sestara sv. Križa iz Đakova. Govorila je o susretu sa sobom u svjetlu vlastitih životnih križeva, križu u Gospodinu te redovničkom životu, plodovima i poruci križa. Podsjetila je da svaki čovjek ima svoj križ, koji je »nezaobilazni put svakoga kršćanina, a osobito redovnika i redovnice na putu prema savršenoj ljubavi«. Pritom je istaknula da se tajna križa može razumjeti samo na koljenima, a za redovnice u takvim trenucima nema drugoga puta nego se što više povezati s Gospodinom. »Biti s Učiteljem, slušati ga i učiti od njega kako se prima osuda, kako se prima križ, kako se

pada ispod križa i podiže, kako dopustiti da nam drugi pomogne nositi križ...«. Prihvatanje križa nije test izdržljivosti, nego poziv na nasljedovanje Krista, napomenula je predavačica, dodavši da je izvrstan način nasljedovanja put križa, služenja i ljubavi. U svakodnevnom životu to se događa u različitim okolnostima – trpeći šutljivo radi Isusa, opraštajući, ljubeći, odričući se svojih želja i planova te živeći za drugoga, služeći drugome... »Budi kao Isus! Postani sluga, prekriži sebe i stavi bližnjega na prvo mjesto«, poručila je, uz ostalo.

U nastavku su sudionice susreta imale mogućnost pristupiti sakramentu pomirenja te sudjelovati u pobožnosti križnoga puta, koju su predvodile Milosrdne sestre sv. Križa. Slijedilo je misno slavlje u samostanskoj crkvi Sv. Marije Magdalene, koje je predvodio vlč. Badurina Dudić, koji je u propovijedi na temelju molitvenog razmišljanja nad osobom svete Majke Terezije između ostalog naveo: „Ljubav se uvijek daruje, to je njezina narav, to joj je svrha. Poput milosrdnog Samaritanca pošla je po svijetu da u najsiromašnijima služi tebi Isuse. Ona je dala najjasnije svjedočanstvo poslanja Crkve, a to je poslanje ljubavi. Domaćin, gvardijan fra Josip Vrdoljak je na završetku misnoga slavlja pozdravio nazočne. Nakon euharistije zajedništvo i druženje uz okrjepu nastavljeno je u dvorani Milosrdnih sestara sv. Križa.

V. Š.

PREDUSKRSNI PLENARNI SVEĆENIČKI SASTANAK

— KRK, 21. OŽUJKA 2018. —

U srijedu 21. ožujka održan je redoviti preduskrsni sastanak svećenika Krčke biskupije i redovnika koji djeluju na ovom području. Na svećeničkom sastanku su, uz biskupa ordinarija mons. Ivicu Petanjka i biskupa u miru mons. Valtera Župana, sudjelovali svećenici Zvonimir Badurina Dudić, Marinko Barbiš, Anton Bozanić, Ivan Brnić, Ivan Brnić ml., Anton Budinić, Tomislav Crnović, Marin Dašek, Andrija Depikolozvane, Anton Depikolozvane, Milivoj Guszak, Nikola Ilijić, Ivan Katunar, Ivica Katunar, Ivica Kordić, Marijan Kosić, Drago Ljubičić, Franko Markulić, Vjekoslav Martinčić, Ivan Milovčić, Mladen Mrakovčić, Luka Paljević, Anton Peranić, Matej Polonijo, Nikola Radić, Zvonimir Seršić, Filip Šabalja, Silvio Španjić, Anton Tamarut, Antun Toljanić, Anton Turčić, Ivan Turčić, Anton Valković, Franjo Velčić, Franjo Vitezić, Božidar Volarić, Antun Zec, Slavko Zec, Dražen Zrile, Robert Zubović, Mate Žic, Denis Žuškin i đakon Josip Karabaić, redovnici: Antun Badurina TOR, Mirko Gregov TOR, Tomislav Kero TOR, Nikola Kuruc OCD, Dominik Magdalenić OCD, Bernard Rubinić TOR, Damjan Šešelja TOR, Joso Živković TOR, te bogoslovi: Saša Malović, Zoran Maričević i Kristijan Perović.

Sastanak je započeo pokorničkim bogoslužjem u Krčkoj katedrali koje je predvodio prof. dr. sc. Josip Bošnjaković, svećenik Đakovačko – osječke nadbiskupije i predavač psihologije na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Đakovu.

U homiliji koja se temeljila na pročitanoj odlomku Ivanova evanđelja o Isusovom ozdravljenju slijepca od rođenja, vlč. Bošnjaković napomenuo je kako samo onaj tko spozna Krista, može uistinu spoznati sebe kao osobu, kao kršćanina i svećenika. Krist je svjetlo koje nam rasvjet-

ljava naš vlastiti identitet i kao što Bog ne gleda čovjeka površno već u dubinu, zagledani u njega, i mi sebe gledamo kao njegovim očima. Često smo u zamci vidjeti sebe kako nas gledaju drugi, a to znači s različitim etiketama kojih se vrlo teško, a ponekad i nemoguće rješavamo. Onaj tko Isusu povjeruje, kao što je to učinio slijepac, biva oslobođen od toga i spoznaje pravu vrijednost samoga sebe.

Ova homilija bila je ujedno i uvod u predavanje koje je, nakon mogućnosti za ispovijed i zajedničkog klanjanja, vlč. Bošnjaković, pod nazivom *Biti svoj u svećeničkom služenju*, održao u dvorani Biskupije.

U želji da posvijesti koliko je važno spoznati i ostvariti sebe pred Bogom, vlč. Bošnjaković je progovorio o fenomenu ogovaranja, koje kod pojedinca i u grupi, pomiče fokus od sebe na drugoga. Iako je ogovor neizostavni društveni mehanizam, često ukazuje na nedostatak zdrave i otvorene komunikacije, na samoću i izoliranost, nemogućnost da se sebe ostvari, na zatvorenost određene skupine, želju za kontroliranjem, manipuliranjem, želju za moći... Ogovor se često koristi i kao obrambeni mehanizam ali i kao želja da se kontrolira drugoga, što često uzrokuje negativne posljedice onome o kome se govori i ostavlja ožiljke koje je ponekad teško sanirati.

Živjeti snažna iskustva prijateljstva, izravna i otvorena komunikacija kao i ukazivanje na negativnost ogovaranja, jedini su načini da se taj fenomen, koji često izmiče kontroli i stvara jednu obmanjujuću realnost, umanj i utiša.

Nakon predavanja uslijedila je rasprava, a zatim izvještaji povjerenika i zaključna riječ biskupa mons. Ivica Petanjka. Vlč. Anton Peranić, predstojnik Katehetskog ureda, najavio je i upoznao

sudionike s programom Hodočašća djece Krčke biskupije na grob sl. Božjega biskupa Mahnića koje će se održati u subotu 24. ožujka 2018. Vlč. Božidar Volarić, povjerenik za misije, predstavio je djelatnosti Papinskih misijskih djela kao i razne udruge koje doprinose u pomaganju misija i širenju misijske svijesti. Zahvalio je svećenicima na dosadašnjem doprinosu te ih pozvao na daljnju angažiranost posebno kroz rad s već postojećim katehetskim skupinama.

Vlč. Anton Valković, povjerenik za obitelj, najavio je Nacionalni susret hrvatskih katoličkih obitelji koji će se odvijati 15. i 16. rujna o. g. u Solinu i Splitu. Upoznao je prisutne s programom, ali i pozvao župnike da do kraja svibnja prijave sudionike iz svojih župa. Vlč. Valković najavio je i održavanje *Hoda za život* u Rijeci 19. svibnja.

Biskup Ivica zahvalio je predavaču te predvodio završnu molitvu.

Irena Žužić

HODOČAŠĆE DJECE NA GROB SL. BOŽJEGA BISKUPA MAHNIĆA I PREDSTAVLJANJE SLIKOVNICE *DIV S JADRANA*

— KRK, 24. OŽUJKA 2018. —

U subotu 24. ožujka održano je tradicionalno hodočašće djece Krčke biskupije na grob sluge Božjega biskupa Antuna Mahnića. Petstotinjak djece iz svih krajeva biskupije, predvođeni svojim vjeroučiteljima i nekolicinom svećenika, okupili su se u jutarnjim satima na Trgu krčkih glagoljaša u Krku, te podijeljeni u četiri grupe, obišli četiri punkta na kojima su saznali mnoge zanimljivosti iz Mahnićeve života i djelovanja.

U Franjevačkom samostanu sv. Franje, fra Antun Badurina pričao im je o franjevačkom redu te povezanosti biskupa Mahnića s ocima trećorecima.

U Krčkoj katedrali dočekao ih je vlč. Saša Ilijić, postulador u procesu za proglašenje blaženim i svetim ovog sluge Božjega. On im je iznio neke zanimljivosti iz života biskupa Mahnića, njegovog imenovanja krčkim biskupom te prijenosa njegovih posmrtnih ostataka u krčku katedralu i pokretanja procesa beatifikacije. Pokazao im je i Mahnićeve mitru, knjigu te bulu imenovanja krčkim biskupom.

U dvorani biskupije, mjestu gdje je biskup Mahnić pokrenuo znamenitu tiskaru

»Kurykta«, mons. Franjo Velčić, generalni vikar Krčke biskupije, pokazao je mladim hodočasnicima neke novine koje je Mahnić izdavao te im progovorio o njegovoj značajnoj i bogatoj izdavačkoj djelatnosti i pisanoj ostavštini.

Krčki župnik vlč. Anton Valković, na gradskom je groblju djeci pokazao grob majke biskupa Mahnića, pričao im o njegovom životu u Sloveniji i Krku te predvodio molitvu.

U 11.30 sati, svi su se hodočasnici okupili u katedrali. Prije svečane Euharistije, tog vrhunca okupljanja, održana je promocija slikovnice *Div s Jadrana*, uspješnog projekta i ploda zauzimanja vrijednih osnovnoškolskih vjeroučitelja i vjeroučiteljica, odnosno vjeroučenika koji su svojim ilustracijama prikazali Mahnićeve život od njegova djetinjstva u Kobdilju u Sloveniji pa do prijenosa njegova tijela u Krčku katedralu. Tekst slikovnice priredila je vjeroučiteljica Mirjana Žužić iz Krka, a grafički je uredila Irena Žužić.

Nakon kratkog predstavljanja slikovnice od strane predstojnika Katehetskog ureda vlč. Antona Peranića i Mirjane Žužić,

krčki biskup mons. Ivica Petanjak podijelio je poklone vjeroučiteljima koji su sudjelovali u nastanku slikovnice, te nagradio vjeroučenike čiji su crteži i literarni radovi objavljeni u njoj. Slikovnicu su dobili svi sudionici hodočašća.

Euharistijsko slavlje predvodio je biskup Ivica. U homiliji je iskazao veliku radost što katedralu vidi ispunjenu ovolikim brojem mladih, ali i oduševljenost njihovim radovima na temu Mahnićeve života. Primijetio je kako je na mnogim crtežima istaknuto Mahnićevo veliko srce u kojem je prikazana njegova ljubav prema Božjem pozivu, Euharistiji i mladima.

Upravo je to, ističe biskup, važno da bi netko bio dobar kršćanin i dobar svećenik. Mladima je predstavio đakona i bogoslove Krčke biskupije te ih pozvao da budu hrabri i odvažni u prihvaćanju poziva koji im Gospodin bude uputio.

Na kraju misnog slavlja, predstavnici župa na Mahnićev su grob položili cvijeće, a zatim je biskup predvodio i zajedničku molitvu sluzi Božjemu. Bio je to zaključak predivnog okupljanja, koji je u radosti, pjesmi i molitvi još jednom okupio mladost naših otoka oko biskupa Mahnića.

Irena Žužić

Izdaje: BISKUPSKI ORDINARIJAT KRK, Biskupa Antuna Mahnića 18, HR-51500 KRK
tel. 051/221-018; fax. 051/221-483; e-mail: ordinarijat@biskupijakrk.hr

Uredila: Irena Žužić

Odgovara: mons. dr. Franjo Velčić, generalni vikar

Na naslovnici: Bogorodica s Djetetom, župna crkva Rođenja BDM u Polju, 20. st.,
motiv Godine duhovnih zvanja u Biskupiji Krk

VLČ. BOGUMIL DABO

(1934.- 2018.)

U ponedjeljak, 5. ožujka 2018. u Krku, u 84. godini života i u 55. godini svećeništva, blago je u Gospodinu preminuo vlč. Bogumil Dabo. Rođen je u Novalji, 15. srpnja 1934. Nakon završene osnovne škole u rodnoj Novalji, sjemenišnu je gimnaziju polazio u Rijeci i Zadru, a bogosloviju u Pazinu. Zaređen je za svećenika 30. lipnja 1963. u Rabu.

Prva služba bila mu je upravitelj župe Orleca i Vrane 1963. godine. Godine 1964. provizor je župe Stara Baška. Od 1964. do 1971. upravitelj je župe Bor i Zaječar u Beogradskoj nadbiskupiji. Prepričavajući uspomene, rekao je kako je tada provodio pastoral toliko različit od onoga u Krčkoj biskupiji: tražio je vjernike katolike po njihovim obiteljima i okupljao svećeničke i redovničke bogoslove koji su kao vojnici služili u JNA iz svih krajeva bivše Jugoslavije. Don Aleksandar Kovač, generalni vikar Beogradske nadbiskupije u pismu sućuti napisao je: »Naš brat vlč. Bogumil Dabo plodno je djelovao u pastoralu na području Beogradske nadbiskupije od 1964. do 1971. god. Izričemo hvalu Bogu i Vašoj Pomjesnoj crkvi što nam je bio darovan da svojim savjesnim i požrtvovnim radom okuplja „malo stado“ u najvećoj dijaspori i da utjelovljuje Dobrog Pastira – Isusa Krista u području Nadbiskupije.« Godine 1971. vraća se u rodnu biskupiju te je do 1979. župnik u Vrhu. Od 1979. do 1997. župnik je u Supetarskoj Dragi, 1993. privremeni upravitelj župe Mundanije, od 1994. do 1995. upravitelj župe Lopar, od 1997. do 2006. župnik u Velom Lošinj, od 2006. do 2009. župnik u Dobrinju, od 2009. do 2013. župnik Dubašnice, a od 2013. do 2015. župnik Garice. Iako je tada imao već 81 godinu, zbog velike ljubavi prema pastoralnoj službi i želji da bude

župnik dok mu je god to zdravlje omogućavalo, umirovljen je tek 2015. godine. Posebno zanimanje i ljubav pokazivao je za rad s djecom i ministrantima te za uređenje i kićenje crkvenog prostora.

Sprovodni obredi održani su u Novalji u srijedu 7. ožujka 2018. i na njima se okupilo mnoštvo vjernika iz svih krajeva Krčke biskupije. Misu zadušnicu u župnoj crkvi sv. Katarine, uz koncelebraciju biskupa u miru mons. Valtera Župana i velik broj svećenika, predvodio je krčki biskup mons. Ivica Petanjak. U homiliji je istaknuo neumoljivu i odanu predanost vlč. Bogumila Daba svećeničkoj službi kao i strpljivost i kršćansko prihvaćanje bolesti i prelaska Gospodinu posljednjih mjeseci njegova života. O. Biskup istaknuo je: »Kad život ima trasirani put kojim treba ići, a to znači kad se netko opredijelio za jedan oblik života i znade zašto živi i za koga živi, i pozna sredstva kojima se treba služiti da bi prošao tim zacrtanim putem i služi se redovito tim sredstvima, onda će on sigurno svome cilju stići. U tom svijetlu vidim život našeg pokojnog brata Bogumila. Želio je biti svećenik, izabrao je taj poziv, volio ga je, živio je za Boga i za vjernike koji su mu bili povjereni, a znao je da su sredstva kojima se to postiže molitva i sakramenti. S raznih strana sam čuo, a i toliko je puta u svojoj bolesti znao reći kako je lijepo biti svećenik i kako je to najveći dar kojega Bog može dati nekom čovjeku, te kako mu je na koncu ovozemnog putovanja bilo veoma teško da više ne može slaviti svetu misu i moliti časoslov, kojeg nikada nije propustio.«

Pokopan je u obiteljskoj grobnici na gradskom groblju u Novalji.

Počivao u miru Božjem!